

TEMA

It-branchen skal gå forrest i grøn omstilling:

Klimakampen er et digitalt guldæg

► SIDE 20

De syge
jobcentre

► SIDE 14

Delegeretforsamling 2020 part II
 På grund af coronakrisen blev PROSAs delegeretforsamling i november 2020 gennemført i en skrabet videoversion, så de vitale beslutninger kunne træffes – herunder budget, regnskab og valg til tillidsposter. Anden halvdel gennemføres 4. september i DGI Byen i København.

De syge jobcentre

Sygemeldte fagforeningsmedlemmer oplever, at deres ressourceforløb i jobcentret medfører markant mistroivsel. Det viser en stor undersøgelse fra Psykiatrifonden, hvor 7 ud af 10 sygemeldte fortæller, at kontakten til jobcenteret belaster deres livskvalitet i alvorlig grad. "Det er en skamlet på vores velfærdsstat", siger sociolog Anne Marie Lyager Kaae.

ProsaBladet, Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, telefon 33 36 41 41 [prosaBladet@prosa.dk]
Redaktion: Ansvarshavende redaktør Ole Hoff-Lund [ohl@prosa.dk] og journalist Stine Nysten [sny@prosa.dk]
Udkommer næste gang: 6. september. Deadline for debatindlæg: 12. august.
Redaktionsudvalg: Christian A. Christensen (formand), Peter Ussing, Dorte Hoffmann og Erik Dahl Klausen [redaktionsudvalg@lister.prosa.dk]
Annoncer: DG Media
Design og grafisk produktion: vahle+nikolaisen
Forside illustration: Mikkel Henssel

< FUNFACT >

17%

Under nedlukningen i 2020 var antallet af trafikulykker med personskade samlet set 17% lavere i myldretiden i forhold til 2015-2019.

31%

Antallet af dræbte og tilskadekomne på motorvejene var 31% lavere i 2020.

KILDE: VEJDIREKTORATET

TEMA

Et digitalt guldæg

Der er fuld fart på klimaomstillingen i de danske virksomheder. Men hvordan kommer man i gang? I en ny bog guider Anna Fenger Scheffe til, hvordan din arbejdsplads kan blive en klimaklar virksomhed. "Klimaomstillingen er et guldæg for it-virksomheder, der forstår vækstpotentialet og behovet for it-løsninger, som reducerer CO₂-udledningerne", siger hun.

It-selskaberne spiller en nøglerolle for klimaomstillingen

– Anna Fenger Scheffe, journalist og forfatter

20

06 Cyberrejseholdet
 Regeringen vil bruge 500 millioner kroner på at styrke Danmarks cyberforsvar.

12 Kvantebits
 Danske forskere anser kvantekryptografi som fremtidens sikre kommunikationsform.

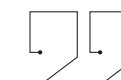
26 Bæredygtighed
 For at spare energi sender medarbejderne i Merkur Andelskasse ikke vedhæftede filer.

28 Klimaregnskab
 PROSA indgår samarbejde med Right To Repair og laver klimaregnskab.

32 Efteruddannelse
 Over halvdelen af de it-professionelle fik ikke arbejdsgiverbetalt efteruddannelse i 2020.

FOTO: MAGNUS NOLLER

Måske skal vi overgive os til rastløsheden og kedsomheden og undlade at gribe ud efter den digitale virkelighed

– Peter Danholt, lektor i informationsvidenskab

10

Væk med tvangsudbetaling af pensioner

Regeringen nedsatte i december 2019 en Ydelseskommision til at gentænke hele kontanthjælpssystemet. Det nuværende kontanthjælpssystem har været udsat for en lang række løbende justeringer og knopskydninger, og kommissionen fik derfor til opgave at komme med forslag, som kan sikre en bedre balance.

Desværre blev kommissionen bundet til, at deres forslag til ændringer skulle være omkostningsneutrale og dermed ikke måtte forøge udgifterne i kontanthjælpssystemet. Ydelseskommisionen afleverede i maj deres rapport med anbefalingerne til ændringer. På grund af kravet om omkostningsneutralitet er de forslag, der indeholder forbedringer, fulgt op med forslag, som indeholder forringelser.

Resultatet er blevet en omfordeling mellem de svage grupper i samfundet. Og med tanke på, hvor stærk en økonomi vi har, kan det undre, at det fortsat skulle være nødvendigt at lade de svage grupper stå for skud. Kommissionen har dog også formået at rejse debat om et yderst vigtigt emne, nemlig tvangsudbetaling af pensioner.

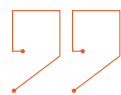
Kommisionen mener, at det fortsat skal være et bærende princip, at man ikke er berettiget til offentlig støtte og kontanthjælp, hvis man selv har penge på kontoen eller en formue i banken.

Det princip indebærer i dag, at de danskere, der mister jobbet og efterfølgende ryger ud af dagpengesystemet og ender på den lave kontanthjælp i mere end seks måneder, kan tvinges til at hæve deres pensionsopsparing og leve af den, før de kan få kontanthjælp. Også selv om det betyder, at pengene så mangler, når de når pensionsalderen.

Oven i det bliver udbetalingen strafbeskattet med 60 procent, fordi pensionen bliver hævet i utide.

Tvangshævning af pensionsopsparingen er også noget, der har ramt flere PROSA-medlemmer gennem årene. Vi har derfor mange gange forsøgt at få ændret reglerne og arbejder også med at afskærme vores egne pensionsordninger mod tvangsudbetaling.

Det er derfor glædeligt at se, at Ydelseskommisionen er kommet frem til, at det ikke længere bør være muligt for landets kommuner at tvinge kontanthjælpsmodtagere til at leve af deres arbejdsmarkedspensioner.

Der er ingen grund til at sparke til folk, der allerede ligger ned

Udbetaling i utide medfører i værste fald, at man ender som fattig pensionist, fordi man ikke kan nå at genskabe pensionsopsparingen. Men det betyder også lav motivation for opsparing for personer med en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet. Og det er vigtigt både for den enkelte og for samfundøkonomien, at der spares op til pensionen. Så det skal folk

ikke straffes for at gøre.

Og endelig er det ikke alle arbejdsmarkedspensioner, der kan tvangshæves i tilfælde af ledighed, og dermed bliver det både tilfældigt og urimeligt, hvem der kan beholde pensionen – og hvem der kan tvinges til at hæve den.

Så det kan kun gå for langsomt med at få ændret denne uretfærdige og skæve tvangsbestemmelse. Der er ingen grund til at sparke til folk, der allerede ligger ned. ▀

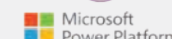
DE SYGE JOBCENTRE

Rapport fra Psykiatrifonden viser, at kravene fra jobcentrene gør de ledige syge. Læs side 14.

PLANLÆG IT-KURSER FOR RESTEN AF 2021

Med mere end 500 IT-kurser med afholdelsesgaranti i resten af 2021, kan du opkvalificere dig inden for en bred vifte af IT-fagområder hos SuperUsers.

- Cloud
- Server/desktop
- Netværk
- Databaser, BI & SQL
- Programmering
- Webudvikling
- IT-sikkerhed

Python programmering

Lær Python i samspil med fx ML og data science

Kurser og tilhørende eksamener:

- SU-225 - Python Programmering Grundkursus (3 dage)
- SU-226 - Python Programmering Videregående (3 dage)
- SU-227 - Python og Big Data (3 dage)
- SU-228 - Python, Pandas og Numpy (2 dage)

AFHOLDELSESGARANTI HVER MÅNED

PÅ PYTHON-KURSER - få op til 40% rabat på kurser, når du bestiller en certificeringspakke inkl. eksamener.

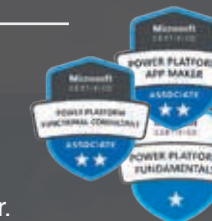
Power Platform

Få erfaring med apps, værktøjer og services i platformen

Kurser og tilhørende eksamener:

- PL-900 - Power Platform Fundamentals (2 dage)
- PL-100 - Power Platform App Maker (3 dage)
- PL-200 - Power Platform Functional Consultant (5 dage)

AFHOLDELSESGARANTI HVER MÅNED PÅ POWER PLATFORM KURSER - få mere end 15% rabat på kurser, når du bestiller en certificeringspakke inkl. eksamener.

Azure Microsoft cloud

Med role-based Azure-kurser og -certificeringer kan du dygtiggøre dig inden for netop det område i Azure, som du er ansvarlig for og beskæftiger dig med.

- Administrator
- Solutions Architect
- Security Engineer
- Database Administrator
- Data Engineer
- DevOps Engineer
- Developer

Hillerød

Aarhus

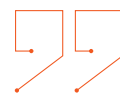
SUPERUSERS

48 28 07 06
super@superusers.dk

Karlebovej 91 - 3400 Hillerød - Karlebogaard
Krajbjergvej 3 - 8541 Skødstrup - Kampehøjgaard

www.superusers.dk

- / OVERVÅGNING
- / CYBERFORSVAR
- / RIGHT TO REPAIR
- / BATTERIER

Uregulerede techmonopoler har alt for meget magt over vores økonomi

— David Cicilline, senator (D)

Kvindelige demonstranter i Benghazi i Libyen i 2011.

<UNDERTRYKKELSE>

Overvågningsfirmaer på anklagebænken

Fire direktører fra de franske techvirksomheder Amesys og Nexa Technologies er blevet sigtet for medvirken til tortur og forsvindinger, fordi de har eksporteret avanceret overvågningsteknologi til Libyen og Egypten.

Ifølge en domstol i Paris gjorde overvågningsudstyret det muligt at opspore og pågribe systemkritikere og demonstranter.

Sagen begyndte for over ti år siden, da Libyens daværende diktator Moammar Gaddafi anskaffede teknologi til at overvåge internettrafikken under den folkelige opstand i 2011. Seks vidner har siden fortalt i retten, hvordan overvågningen førte til tortur og overgreb.

I 2014 solgte Nexa også aflytningsudstyr til Egyptens præsident Abdel al-Sisi, som havde taget magten ved et blodigt militærkup få måneder tidligere.

Sagen er rejst af International Federation for Human Rights (FIDH), og eksperter betegner det som historisk, at overvågningsindustrien stilles til regnskab for medvirken til forbrydelser.

“Sigtelserne sender en klar besked til overvågningsindustrien om, at de ikke er hævet over loven, og at de kan blive stillet til regnskab for deres handlinger”, siger Rasha Abdul Rahim, leder af Amnesty Internationals techafdeling. ▀

<KLIMA>

PROSA støtter retten til at reparere

Som den første europæiske fagforening har PROSA meldt sig ind i organisationen Right To Repair, som arbejder for at indføre skrappe krav til elektronikindustrien, så det er lettere at reparere og genanvende produkterne.

Right To Repair blev stiftet i 2019, og målet er at få EU til at indføre minimumstandarder for design af it-udstyr og smartphones samt at sikre nem og billig adgang til reparation i hele produktets levetid. Desuden ønsker Right To Repair et nyt EU-mærke for elektroniske produkter, som skal give en score, alt efter hvor reparationsvenligt produktet er.

Læs mere på repair.eu ▀

ILLUSTRATION: RIGHT TO REPAIR

Ny hjemmeside for Prosabladet

Prosabladet.dk er gået i luften. Det fysiske blad fik sidste år et gennemgribende redesign, og det arbejde har nu ført til, at bladet også har fået sin helt egen hjemmeside. Dermed er medlemsbladet nu en selvstændig enhed på nettet i lighed med de fleste andre fagforeninger.

Læs mere på prosabladet.dk

Tekst >
Ole Hoff-Lund

ILLUSTRATION: NORTHVOLT

<ARBEJDSMARKED>

Stor mangel på it-folk

Selv om der i 2030 vil være 8.000 flere uddannede på it-området, viser det samlede billede, at der vil mangle hele 22.000 kvalificerede it-folk, hvoraf omkring 15.000 vil være it-uddannede med mellemlange og lange videregående uddannelser.

Det fastslår formanden for Danske Gymnasier, Birgitte Vedersø, der ønsker en særlig indsats for at inspirere flere unge til at søge mod it-uddannelserne.

— Vi lægger vi op til, at der udvikles et helt nyt teknologifag, hvor de digitale teknologier naturligvis er et fokusområde. Alle gymnasieelever bør have det nye fag, for vi mener faktisk, at en større teknologiforståelse er en del af almindelsen i 2021, siger Birgitte Vedersø. ▀

<CYBERSIKKERHED>

Styrket dansk cyberforsvar

Regeringen har indgået en aftale med højrefløj om at styrke Danmarks cyberforsvar med 500 millioner kroner.

“Hver eneste dag bliver vores myndigheder, virksomheder og borgere udsat for angreb eller forsøg på angreb. Det har store konsekvenser både for vores sikkerhed og demokrati – og for vores økonomi”, udtaler forsvarsminister Trine Bramsen (S).

Konkret skal der frem mod 2023 investeres i Danmarks evne til at opdage og beskytte mod cyberangreb samt øget rådgivning og støtte. Center for Cybersikkerhed bliver markant styrket, og der vil komme mere uddannelse, forskning og videndeling på cyberområdet.

Med i planen er et rejsehold og et cyberhjemmeværn, der skal træde til, når myndigheder, banker eller forsyningselskaber bliver ramt. Cyberhjemmeværnet modtages dog med skepsis fra PROSAs formand Niels Bertelsen.

“Taler vi om kompetente it-professionelle, som er ansat til det her i forvejen, og som så skal arbejde gratis med det i fritiden i konkurrence med deres arbejdsgiver? Eller it-entusiaster uden de rette kompetencer, som kan risikere at gøre mere skade end gavn? Det virker ikke som en farbar vej”, siger PROSA-formanden. ▀

<BÆREDYGTIGHED>

ATP øger investering i bæredygtige batterier

Danmarks største pensionselskab ATP, som administrerer en formue på godt 900 milliarder kroner, har øget sin investering i den svenske batterivirksomhed Northvolt, som skal forsyne primært elbilindustrien med bæredygtige batterier.

I alt har ATP investeret 1,5 milliarder kroner i Northvolt, der allerede har ordrer til en værdi af mere end 165 milliarder kroner fra blandt andre Volkswagen, BMW og Scania.

Northvolts ambition er at lave verdens mest bæredygtige elbilbatteri ved at benytte vandkraft til den energikrævende produktion, mens op mod halvdelen af råmaterialerne i produktionen i 2030 vil komme fra genanvendte batterier.

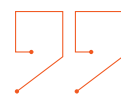
“Northvolt tænker bæredygtighed ind i hele værdikæden, og det passer til vores ambition om at bidrage til den grønne omstilling og samtidig skabe et godt afkast”, siger Bo Foged, der er administrerende direktør i ATP.

Northvolts produktion begynder i stor skala fra slutningen af 2021. ▀

Læs tema på side 20-31

[5.000]

En 25-årig mand er ved Vestre Landsret dømt til at betale en erstatning på 5.000 kroner til 329 kvinder for at have reklameret for et onlinekatalog med deres nøgenbilleder, som blev indsamlet fra kvindernes Facebook-profiler. Det samlede erstatningsbeløb løber op i 1,6 millioner kroner.

Når der skal udvikles nye grønne løsninger, skal arbejdsmiljø og medarbejdertrivsel selvfølgelig tænkes ind

– Lizette Risgaard, formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation

GRØN OMSTILLING PÅ ARBEJDSPLADSERNE

Et nyt klimapanel med 10 lønmodtagere, som til dagligt arbejder med grøn omstilling på deres arbejdspladser, skal være en drivkraft i fagbevægelsens bestræbelser på at bidrage til målet om en 70% CO₂-reduktion i 2030.

Panelet skal udarbejde forslag til en grønnere hverdag på arbejdspladserne, og i efteråret vil klimapanelet deltage i møder i hele landet for at udbrede de gode erfaringer.

“Det er vigtigt, at lønmodtagerne bliver inddraget fra starten og ikke blot hægtet på, når ledelsen eller nogle konsulenter kommer ud af et lukket rum med en eller anden smart grøn plan, som ser godt ud på papiret”, siger Lizette Risgaard, formand for FH.

[37%]

Andelen af lønmodtagere, der har oplevet, at arbejdspladsen inden for de seneste fem år har gjort brug af medarbejdernes grønne forslag til at mindske drivhusgasudledningen.

Kilde: FH's "Survey om arbejdsliv 2020" udarbejdet af Danmarks Statistik.

<VÆKST>

Flere end 100.000 it-professionelle

I 2012 var der 84.559 it-professionelle på det danske arbejdsmarked. I 2019 var det tal steget til 105.428. Det er en stigning på næsten 25 procent, viser en ny undersøgelse af de it-professionelles arbejdsmarked, som er udarbejdet af analysebureauet Analyse & Tal for PROSA.

– Der er kommet flere it-professionelle, fordi it er blevet afgørende for virksomhederne. For år tilbage blev vi hurtigt og kraftigt påvirket ved økonomiske opsving og nedgange, fordi it kunne vælges til og fra. Finanskrisen var for eksempel hård for vores branche. Men i dag er it en fuldstændig integreret del af en virksomhed, og det gør os som faggruppe mindre sårbare på arbejdsmarkedet, vurderer Hanne Lykke Jespersen, der næstformand i PROSA.

Hun henviser til coronakrisen som et meget aktuelt eksempel. I kølvandet på den første coronanedlukning i foråret 2020 ramte PROSA et ledighedsniveau, der var højere end under finanskrisen, men udviklingen vendte hurtigt igen, og vinterens nedlukning ikke har haft konsekvenser for PROSA-medlemmernes ledighed.

Analyse & Tal definerer it-professionelle som personer, der har kompetencer til at udvikle, drive, vedligeholde og rådgive om it-systemer, og for hvem arbejdet med it eller ledelse inden for it udgør den væsentligste del af deres job.

Undersøgelsen viser også, at it-professionelle i mindre grad er deltidsansatte, prækært ansatte, lavtlønnede eller ledige i forhold til resten af arbejdsmarkedet.

Tekst >
Katrine Raahauge
Damkjær

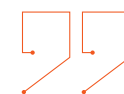
Godt halvdelen af de it-professionelle har enten en længerevarende uddannelse [26,9%] eller en erhvervsuddannelse [25,6%].

Men mens antallet af it-professionelle med længerevarende uddannelser er steget med godt 80 procent siden 2012, så er antallet med erhvervsuddannelser stagneret, og antallet af it-professionelle med grundskoleniveau er faldet.

– Det er ikke overraskende, at branchens behov for ansatte med længerevarende uddannelser er vokset. Det er it-systemerne og kompleksiteten i dem også. Det er ikke længere så sandsynligt, at man kan klare sig med at have en interesse for it og lære at kode, siger Hanne Lykke Jespersen.

To tredjedele af de it-professionelle [65,9%] har arbejdsfunktioner, der forudsætter viden på det højeste niveau inden for det pågældende område. Det er typisk arbejde, der kræver en mellemlang eller en lang videregående uddannelse.

Undersøgelsen af de it-professionelles arbejdsmarked er foretaget af Analyse & Tal for PROSA på baggrund af tal fra Danmarks Statistik fra 2012 til 2019. Tallene er trukket i 2021. ▀

Det er ikke længere så sandsynligt, at man kan klare sig med at have en interesse for it og lære at kode

– Hanne Lykke Jespersen, næstformand i PROSA

Tekst >
Ole Hoff-Lund

Foto >
Forlaget
Samfundslitteratur

<KREATIVITET>

Skabt af en kunstig intelligens

Computerens utrættelige regnekraft og fremskridtene inden for kunstig intelligens har gjort algoritmer allestedsnærværende i vores liv og arbejde.

Men kan algoritmer også hjælpe os i kreative arbejdsprocesser?

Det spørgsmål har psykolog Mads Korsgaard og digital kunstner Andreas Refsgaard sat sit for at besvare i bogen 'Skabt af en kunstig intelligens?', og ved at kombinere deres forskellige fagområder udforsker forfatterne computerteknologiens kreative mulighedsrum.

Bogens forsidebilleder er skabt af en kunstig intelligens, men betyder det, at man i dette tilfælde kan betegne computeralgoritmen som kreativ?

“Nogle vil hævde, at netop kreativitet er menneskehedens sidste bastion over for computere. Men samtidig ser vi et stigende antal eksempler på, at kunstige intelligenser selv begynder at generere billeder, musikkompositioner, produkter, design og andre outputs”, skriver forfatterne i bogens indledning.

I bogen viser forfatterne, hvordan computeralgoritmer og nye digitale teknologier som machine learning og kunstig intelligens kan udvide rammerne for kreativt arbejde. Desuden diskuterer bogen nogle af de konsekvenser, det kan have, når vi begynder at integrere kunstig intelligens i kreative arbejdsprocesser.

Mads Korsgaard er psykolog med speciale i mekanismerne bag kreativitet og innovation, og Andreas Refsgaard er digital kunstner med en legende tilgang til kunstig intelligens.

På bogens interaktive hjemmeside skabtafenkunstigintelligens.dk kan du selv prøve at tegne med din næse på skærmen, skabe dine egne computer-genererede kunstværker eller træne en algoritme til at kende forskel på forskellige affaldstyper. ▀

Mads Korsgaard og Andreas Refsgaard:
'Skabt af en kunstig intelligens?'

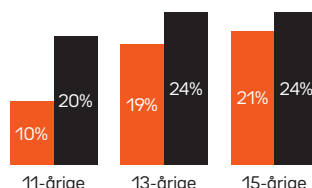
178 sider, 250 kroner
Udkommet på Forlaget Samfundslitteratur

Skærmtid

Andel af unge, som bruger mindst fire timer dagligt på at se film, tv-serier, YouTube-film eller underholdningsprogrammer på hverdage.

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed

■ Piger ■ Dreng

Bundet til en (tele)mast

Peter Danholt

Lektor i informationsvidenskab ved Aarhus Universitet

D Homers beretning om Odysseus' lange rejse berettes det, at Odysseus ønsker at høre Sirenernes sang. Problemet er blot, at de skibsfarende, der sejler for tæt på Sirenernes ø, fortrylles af deres sang og forliser mod klipperne.

Så hvad gør Odysseus? Han stopper voks i ørene på besætningen og lader sig selv binde til masten. På den måde er han forhindret i at gribe roret og kan høre Sirenerne, mens hans besætning kan føre skibet uden at blive fortryllet – og uden at forlise!

Myten handler ikke blot om at tøjle og styre sig selv, men også om at opnå noget vanskeligt opnåeligt og fortryllende ved at lægge bånd på sig selv. At opnå noget *fordi* man lader sig begrænse.

Vi lever i et af verdens bedste samfund, hvad angår frihed, demokrati, rettigheder og velstand, og vi er vant til, at begrænsning er noget skidt.

I et forbrugssamfund med en rivende teknologisk udvikling er begrænsning og indskrænkning noget negativt. Vi har politiske partier, der ser enhver indskrænkning af frihed som et overgreb.

I forhold til digitalisering er vi danskere absolutte storforbrugere.

Vi er et af de mest gennemdigitaliserede samfund i verden. Vi er på sociale medier og internettet mange timer om dagen. Vores børn plager om at få deres iPads. De ser YouTube og danser med TikTok, ønsker sig gamerstole og den seneste iPhone. Og når vi går i seng, *binger* vi en serie på Netflix, før vi falder i søvn til en podcast.

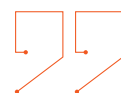
Samtidig har vi vigtige diskussioner og er opskræmte over, hvordan techgiganter som Google og Facebook og

en underskov af "innovative" techvirksomheder indsamler vores data, overvåger os og kortlægger vores præferencer, så de kan sælge os den næste vare, vi ikke vidste, vi havde brug for, men som vi ikke kan undvære.

Eller når nogle prøver at 'vippe' vores politiske standpunkt eller forsikre os, om at vi trygt kan blive på sofaen på valgdagen, fordi den kandidat, vi vil stemme på, vinder, og så ender det mærkeligt nok med, at hun taber.

Disse er vigtige diskussioner, men det er også ironisk, at vi har så travlt med at påpege algoritmernes og techvirksomhedernes magt og samtidig har så svært ved at lade mobilen og SoMe ligge.

Der er sørme altid noget vigtigt, der skal postes om sylvning, politik eller den skønne Stand Up Paddle-tur.

Måske skal vi overgive os til rastløsheden og kedsomheden og *undlade* at gribe ud efter den digitale virkelighed

For ikke at tale om alt det vigtige, man er nødt til at følge med i, fordi *verden jo brænder!*

Eller gør den? Måske er det *forestillingen* om, at verden brænder, der er realiteten, og det som får telefonerne og fiberkablerne til at gløde, varer og penge til at flyde, medier og politikere til at råbe og demokratier til at skælve?

Så måske skal vi øve os på at begrænse os. Overgive os til rastløsheden og kedsomheden og *undlade* at gribe ud efter den digitale virkelighed og derved bidrage til, at verden *brænder* lidt mindre. Måske bliver vi så lidt rigere og friere. Måske opstår noget fortryllende? Måske hører vi sirenernes sang? ♣

IT OG MENNESKERET

I næste nummer skriver Rikke Frank Jørgensen, der er seniorforsker ved Institut for Menneskerettigheder.

GOTO COPENHAGEN

SOFTWARE DEVELOPER CONFERENCE

Conference November 8-10, 2021
Masterclasses November 11-12, 2021

Save 10% on your conference pass with promo code

PROSA10

Meet the pioneers who shape the tech industry and radically improve the way we look at software

TOPICS COVERED INCLUDE:

- Quantum Computing for Everyone
- Security & Ethics
- Developer Productivity
- AI Now and Beyond
- Teams & DevOps
- APIs
- Programming
- Agile
- Cloud Native
- Microservices

Learn more and register at GOTOcph.com

Limited passes: tickets are available on a first come, first served basis

Ny forskning:

"Room-temperature single-photon source with near-millisecond built-in memory"

Tekst >
Ole Hoff-Lund

Foto >
Niels Bohr Institutttet

HvemHvadHvorfor

Eugene Simon Polzik

Professor i kvanteoptik på Niels Bohr Institutttet sammen med forskere fra Københavns Universitet.

Hidtil har kvantebits kun kunne fungere i temperaturer på minus 270 grader, men forskerne har udviklet en ny teknik, der gør det muligt at opbevare **kvantebits baseret på lyspartikler** ved stuetemperatur.

Opfindelsen sparer strøm og penge og er et gennembrud inden for kvanteforskning og **kvantekryptografi**, fordi lyspartikler er ekstremt svære at hacke.

Hvad har I opdaget?

Vi har fundet en ny metode til at opbevare kvantebits, der er baseret på lyspartikler, ved stuetemperatur i hundrede gange længere tid, end det før har været muligt. Hidtil har de skulle opbevares i store fryserne ved temperaturer ned til minus 270 grader for at de kan have en stabil energiladning og fungere optimalt. Men nedkølingen kræver store mængder strøm og ressourcer. Derudover gør den nye metode os i stand til at opbevare kvantebits i millisekunder frem for mikrosekunder, hvilket ikke er set før. Vi er meget begejstrede.

Hvordan fungerer kvantebits?

Inde i vores hukommelseschips flyver tusindvis af atomer rundt og udleder lyspartikler, der er hovedbestanddelen i kvantebits. Når atomerne bliver udsat for varme, øger de hastigheden og kolliderer med hinanden eller væggene i chippen. Det gør, at de udleder lyspartikler, der er meget forskellige fra hinanden. Men vi har brug for, at de er helt ens. Derfor har vi udviklet en særlig belægning til vores hukommelseschip, som gør, at kvantebits forbliver identiske i stuetemperatur.

Hvad består belægningen af?

Belægningen består af paraffin, som har en voksagtig struktur og gør, at atomerne lander blødt, når de støder ind i chippens vægge. Derved holder de lysbaserede kvantebits sig stabile. Derudover har vi brugt nogle særlige filtre til at sikre, at kun de identiske kvantebits bliver udledt fra hukommelseschippen.

Hvad kan vi bruge det til?

I takt med, at mange af vores private oplysninger bliver digitaliseret, er det i stigende grad nødvendigt, at vi finder måder at beskytte vores data og privatliv mod at blive hacket. Vi anser kvantekryptografi som fremtidens sikre kommunikationsform. Kvantebits, der består af lyspartikler, er ideelle for kvantekommunikation, fordi informationen i lyspartiklerne kan komme langt uden at blive forstyrret af andre input, hvilket sikrer en hurtig og effektiv kommunikation. Samtidig er de ekstremt svære at hacke. ▀

Forskningen er udført i samarbejde med ph.d'erne Karsten Dideriksen og Rebecca Schmiege samt postdoc Michael Zugenmaier fra Københavns Universitet.

SUPERLIGA

ER DU IT-UDVIKLINGS SVAR PÅ SIMON, JOAKIM, MARTIN ELLER KASPER ER VORES TRANSFER-VINDUE ALTID ÅBENT

logb.cloud/signup

Lund & Bendsen
developing developers

Graffiti på betonmur
i Gellerupparken
i protest mod
stedets
jobcenter.

brænd dit
JD
jobcenter

FOKUS

DE SYGGE JOB- CENTRE

Sygemeldte fagforeningsmedlemmer oplever, at deres ressourceforløb i jobcentret **medfører markant mistrivsel**. Det viser en stor undersøgelse fra Psykiatrifonden, hvor 7 ud af 10 sygemeldte fortæller, at kontakten til jobcenteret belaster deres livskvalitet i alvorlig grad.

TEKST
Stine Nysten

FOTO
Morten Rasmussen/Ritzau Scanpix

01001111
10101110
00110001
11101000
11001101
00100011

68%

Så stor andel af de sygemeldte vurderer, at kontakten med jobcenteret belaster deres livskvalitet.

23%

Så stor andel har tanker om, at livet ikke er værd at leve på grund af deres jobcenterforløb.

46%

Så stor andel belastes af en følelse af manglende værdighed på grund af jobcenterkontakten.

Systempåført psykisk mistriivsel af uacceptable dimensioner".

Så kontant beskriver sociolog Anne Marie Lyager Kaae i en Politiken-kronik de jobcenterforløb, som sygemeldte danskere skal stå igennem.

Og hun ved, hvad hun taler om. For hun er hovedforfatter til en rapport, der har undersøgt, hvordan sygemeldte egentlig trives i disse forløb.

1.400 sygemeldte medlemmer af fagforeningerne 3F, FOA og Dansk Magisterforening har deltaget i undersøgelsen, der er lavet for Psykiatrifonden i samarbejde med SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed.

Da deltagerne i undersøgelsen er sygdomsramte mennesker, der i forvejen kan være i krise og have svære tanker og følelser, har det været centralt, at "der er blevet spurgt direkte ind til, hvilke belastninger de sygemeldte fagforeningsmedlemmer oplever som følge af deres jobcenterforløb", fastslås det i rapporten.

Og den chokerende konklusion er, at 7 ud af 10 vurderer, at kontakten til jobcenteret i høj grad eller i nogen grad belaster deres livskvalitet. For mange i en grad, der kan være svær at forstå.

12 procent af de sygemeldte, der har været tilknyttet jobcenteret i under 1 år, fortæller, at de har haft tanker om, at livet ikke er værd at leve på grund af forløbet. Stiger tilknytningen til jobcenteret til mellem 3 og 5 år, er det 33 procent, der har haft de tanker.

"Det er en skamplet på vores velfærdsstat", konkluderer Anne Marie Lyager Kaae i sin kronik.

Angst og ondt i maven

Bare tanken om at skulle møde op på jobcenteret volder mange af de sygemeldte fagforeningsmedlemmer

kvaler, og hele 72 procent fortæller, at de i høj grad eller i nogen grad oplever fysisk eller psykisk ubehag, når de skal til møde på jobcentret.

Spørger man ind til, hvilket fysisk ubehag de føler, svarer 49 procent, at de oplever søvnbesvær, 41 procent oplever koncentrationsbesvær, mens 30 procent oplever at have ondt i maven inden et møde på jobcentret.

Det psykiske ubehag manifesterer sig for 67 procent som en følelse af stress og pres. 56 procent oplever nervøsitet, mens 38 procent oplever angst eller forværring af angst.

Reformen af førtidspension og fleksjob, der trådte i kraft i 2013, ændrede på, hvordan kommunerne skulle behandle sygemeldte borgere.

Dengang hed beskæftigelsesministeren Mette Frederiksen (S), og hun udtrykte sin glæde sig over den nye reform: "Målet med hele reformen er, at mange flere får hjælp til at få et aktivt liv i stedet for at måtte leve af en passiv pension", lød det i en pressemeddelelse.

Desværre viser rapporten, at de fleste indsatser, som jobcentret igangsætter for at få den sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet, faktisk overvejende ikke bliver opfattet som en hjælp og støtte.

Næsten halvdelen af de sygemeldte angiver, at jobcentret har sat gang i aktiviteter, der har forværret deres helbred. Og mere end halvdelen af undersøgelsens 1.400 sygemeldte fagforeningsmedlemmer fortæller, at de oplever et pres for at skulle arbejde flere timer, end de kan magte.

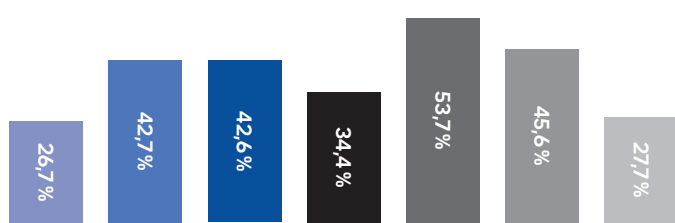
65 procent beskriver, at jobcenteret hele tiden forventer, at de skal få det bedre og derfor ikke giver plads til stilstand eller tilbagefald i sygdomsforløbet. Dertil kommer, at næsten en tredjedel oplever, at virksomhedspraktik eller arbejdsprøvning har forværret deres helbred.

Samtidig viser undersøgelsen, at det er meget vanskeligt for de sygemeldte fagforeningsmedlemmer at

Hvilke belastninger oplever du som følge af dit jobcenterforløb?

- ◆ Angst eller forværring af angst
- ◆ Vrede og frustration
- ◆ Tristhed
- ◆ Jeg får sværere ved at glæde mig over gode stunder/min hverdag
- ◆ Følelse af håbløshed
- ◆ Følelse af manglende værdighed
- ◆ Jeg får sværere ved at få min hverdag til at hænge sammen

Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder.

5

Psykiatrifondens 5 anbefalinger på baggrund af undersøgelsens resultater

AFKLARING MÅ HØJST TAGE ET ÅR

Undersøgelsen viser tydeligt, at tiden, det tager at afklare den sygemeldtes situation, er afgørende for den sygemeldtes psykiske helbred og livskvalitet. Afklaringen bør som udgangspunkt kun tage et år.

SPECIALISTVURDERINGER SKAL RESPEKTERES

Sygemeldte borgere skal have sikkerhed for, at lægeudtalelser og andre specialtvurderinger af den sygemeldtes situation bliver respekteret. Specialisterklæringer skal veje tungest i sagsbehandlingen.

TILLID, RESPEKT OG MEDBESTEMMELSE I EGET FORLØB

Medbestemmelse og følelsen af kontrol over eget liv og fremtid er afgørende for borgerens oplevelse af meningsfuldhed. Det skal derfor sikres, at borgernes kvalifikationer og egne ønsker til beskæftigelse og livsindhold tillægges stor vægt i forløbet.

AKTIVITETER SKAL HAVE NØDVENDIGT OG MÅLRETTET INDHOLD

Den sygemeldte skal sikres krav på, at indholdet i de aktiviteter, jobcentret sætter i gang, er væsentlige for den videre afklaring af borgernes situation, og at de ikke forværrer vedkommendes helbredstilstand.

HELHEDSSYN, IKKE ALENE BESKÆFTIGELSE

Det er væsentligt, at jobcenterne arbejder ud fra et helhedssyn på den sygemeldtes situation, og at man i sin indsats ikke udelukkende har et beskæftigelsesperspektiv. Den sygemeldtes trivsel og psykiske helbred skal altid prioriteres og indgå som et aktivt mål for jobcenterets indsats.

Fakta om rapporten

"Undersøgelse af livskvalitet og psykisk helbred for sygemeldte tilknyttet et jobcenter" er foretaget blandt 1.400 medlemmer af fagforeningerne 3F, FOA og Dansk Magisterforening og udgivet af Psykiatrifonden og SIND. I kølvandet på rapporten kom Psykiatrifonden med en række anbefalinger til forbedringer, så sygemeldte ikke risikere at blive mere syge af et jobcenterforløb.

tage ejerskab over deres forløb. Hele 58 procent af de adspurgte fortæller, at jobcentret kun i lav grad eller slet ikke sørger for en sagsbehandling, hvor den sygemeldte føler sig i kontrol over eget liv og fremtid.

63 procent oplever et sagsforløb præget af uforudsigelighed, og 60 procent siger sågar, at de har oplevet at føle ydmygelse eller manglende værdighed i forbindelse med deres jobcenterforløb.

Langt de fleste — nemlig 82,5 procent — har bekymringer om deres sag på jobcenteret, og af disse vurderer 90 procent, at bekymringerne påvirker deres livskvalitet i en negativ retning.

Derfor præger angst eller forværring af angst, tristhed, vrede og håbløshed også store dele af de deltagende sygemeldte.

Og det hjælper ikke at få en lægeerklæring på sin tilstand. Næsten halvdelen af sygemeldte har oplevet, at jobcenteret har set bort fra udtalelser fra læge, psykolog eller psykiater.

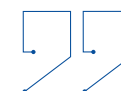
Tid gør det værre

Forligskredsen bag reformen indgik i december sidste år en aftale, der forkorter den maksimale længde på et ressourceforløb fra fem til tre år. Men det vil ikke ændre på billedet af mistriivsel, viser rapporten.

Eksempelvis stiger andelen af sygemeldte fagforeningsmedlemmer, der oplever en følelse af håbløshed, i takt med, at tiden går. Hvis kontakten med jobcenteret har varet fra 0 til 6 måneder føler 26,4 procent håbløshed. Varer forløbet fra 6 til 11 måneder svarer 36,9 procent, at de føler

håbløshed. Og hvis tilknytningen er mellem 1 og 2 år, ligger den andel på over halvdelen af alle sygemeldte, nemlig 54,6 procent.

"Det er uforståeligt, at kommuner og partierne bag reformen ikke kan se det absurde i, at syge mennesker fastholdes i forløb, som på papiret skal øge deres arbejdsevne, men i realiteten svækker den og tilmed giver massiv psykisk mistriivsel," skriver Anne Marie Lyager Kaae i sin kronik og bemærker, at det bliver endnu mere absurd, fordi kun tre procent af dem, der har fået tildelt et ressourceforløb, får et normalt job efterfølgende. ■

Det er en skamplet på vores velfærdsstat

— Anne Marie Lyager Kaae, sociolog

CUBES DON'T SOCIALLY DISTANCE

Som erklæret hobbykunstner bolttrer Incre.ment sig i generativ kunst ved hjælp af programmet Processing. Han foretrækker at være anonym – og så er han efter eget udsagn en smule besat af at skabe støj i sin kunst, fordi det giver en perfekt balance mellem orden og kaos.

Incre.ment har gradvist bevæget sig i retning af et monokromt eller ensfarvet udtryk i sin kunst. Det hænger sammen med, at han har gjort det til sin stil at skrive Processing-kode, der passer perfekt til at kunne stå i et enkelt tweet.

"Hvis jeg benyttede farver, ville jeg overskride grænsen for, hvor mange karakterer der kan stå", forklarer han. ▀

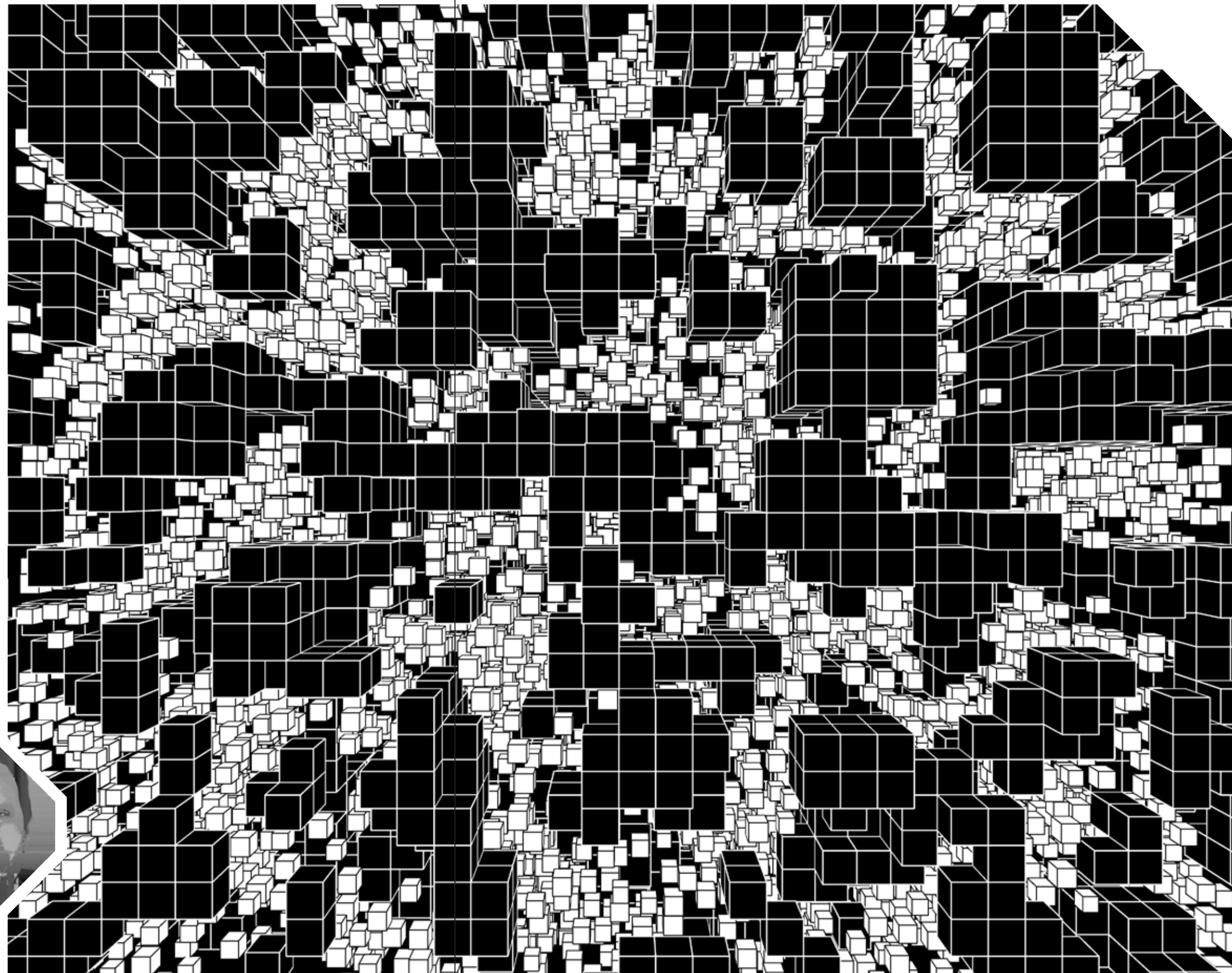

Jeg elsker at udforske den kompleksitet, der kan opstå, når man bruger en masse primitive objekter på nye og interessante måder

Incre.ment er en 40-årig amerikansk kodekunstner, der for tiden bor i det sydlige Californien med sin kone og to børn. Han har en kandidatgrad i Computational Quantum Physics.

Twitter: [\[incre_ment\]](#)

KLIMAKAMPEN

ER ET DIGITALT GULDÆG

TEKST

Ole Hoff-Lund

Der er fuld fart på klimaomstillingen i de danske virksomheder. Men hvordan kommer man i gang? I en ny bog guider Anna Fenger Schefte til, hvordan din arbejdsplads kan blive en klimaklar virksomhed. "Klimaomstillingen er et **guldæg for it-virksomheder**, der forstår vækstpotentialet og behovet for it-løsninger, som reducerer CO2-udledningerne", siger hun.

Magnus Møller

FOTO

TEMA

20 / GULDÆG
24 / GUIDE
26 / PASSION
28 / KLIMAKAMP
30 / LØSNING

Udfordringen står bøjet i neon: Danmark skal reducere CO2-udslippet med 70 procent senest i 2030. Men hvor meget CO2 udleder din arbejdsplads egentlig? Og hvad bør virksomhederne selv gøre, når regeringen afviser at indføre en CO2-afgift, som ifølge klimaeksperterne er det absolut mest effektive våben i klimakampen?

– Hvis du vil fremtidssikre din virksomhed, så er du nødt til at komme i gang med klimaomstillingen nu.

Så kontant lyder budskabet fra journalist Anna Fenger Schefte, som er medforfatter til bogen 'Klimaklar virksomhed' – en guide til, hvordan du sikrer en succesfuld klimaomstilling af din arbejdsplads.

Hun peger på, at store virksomheder som Novo Nordisk, Ørsted og Imerco har ambitioner om at være klimaneutrale i hele deres værdikæde inden for de kommende år. Og det tvinger underleverandørerne til at gå i samme retning, hvis de vil være med på holdet i fremtiden.

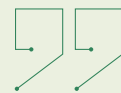
– Virksomhederne bliver presset fra mange sider. Forbrugerne ønsker i stigende grad bæredygtige produkter og vil eksempelvis gerne betale ekstra for en grøn pensionsordning. Investorerne er begyndt at behandle klima som en risikofaktor, og politisk kommer der også skrappe krav. Det betyder, at alle virksomheder er nødt til at have fuld fokus på klimaomstilling, siger Anna Fenger Schefte.

For de små og mellemstore virksomheder, som måske ikke har råd til at ansætte egentlige klimarådgivere til at drive processen, kan bogen være med til at sætte retningen for, hvordan du laver en strategi og et klimaregnskab, som er en forudsætning for en effektiv forandring af virksomheden.

– Vores ambition er samle al den meget komplekse information og viden om klimaomstilling i en letforståelig guide, der giver nogle anvisninger til alle de virksomheder, som finder det uoverskueligt og ikke ved, hvordan de skal gribe det an, siger Anna Fenger Schefte.

60 meter havstigning

Hun fik selv en øjenåbner, da hun for en del år siden interviewede en af Danmarks førende isforskere, Dorthe Dahl-Jensen fra Københavns Universitet, som ved selvsyn havde konstateret, at iskapen på Grønland gradvist svandt ind, hver gang hun besøgte den. »

It-selskaberne spiller en nøglerolle for klimaomstillingen

— Hun forklarede, at der er et *tipping point*, som kan være om 100 eller 300 år — det er der ingen, der ved. Men sidste gang, vi havde så store temperaturstigninger her på kloden, som vi er på vej mod nu, resulterede det i havstigninger på 60 meter. Det er skræmmende, siger Anna Fenger Schefte, der har en bachelor i kommunikation og journalistik fra RUC og en kandidatgrad i medievidenskab.

Siden har hun som journalist på Mandag Morgen og Sustania beskæftiget sig indgående med klima, grøn vækst og energiomstilling — ofte ud fra et erhvervsperspektiv.

— For mig er det hævet over enhver tvivl, at klimaet er den helt store og potente trussel for erhvervslivet lige nu. Den gode nyhed er, at der også er vækstmuligheder i at gå foran og tage ansvar for klimaet, siger hun.

Helt konkret bliver det vanskeligere at gå ned i din bank eller til nogle investorer og søge penge til at udvikle nye produkter, hvis du ikke kan fremvise en strategi for, hvordan du vil arbejde med at gøre din virksomhed mere klimavenlig.

Faktisk vurderer Anna Fenger Schefte, at et klimaregnskab i fremtiden bliver lige så normalt som et årsregnskab og et momsregnskab.

— Det bliver definerende for sine vækstmuligheder som virksomhed, at du kan fremvise et klimaregnskab og en klimahandlingsplan som en integreret del af årsrapporterne, siger Anna Fenger Schefte.

Kend dit klimaaftryk

En del af arbejdet med at lave et klimaregnskab består i at kortlægge alle virksomhedens CO2-udledninger fra strømforbrug og varme til varetransport og forretningsrejser samt kundernes anvendelse af dit produkt og bortskaffelsen af affald.

De første trin er ikke så svære at afdække og har mest karakter af en ressourceøvelse, hvor du indsamler data for virksomhedens direkte forbrug. Og her er der hjælp at hente, forklarer Anne Fenger Schefte, for der kommer stadig flere sider på nettet med *plug & play*-løsninger, hvor du kan indtaste din egen virksomheds oplysninger og få et groft estimat af klimaaftrykket.

Øvelsen bliver mere kompleks, når det gælder om at fastsætte det indirekte CO2-aftryk fra kunder og leverandører. Som lille virksomhed er man ikke i en position, hvor man kan afkræve svar fra leverandørerne om

deres klimaregnskab, men også her bevæger udviklingen sig hurtigt, fastslår Anna Fenger Schefte.

Stadig flere store virksomheder skriver sig op til at blive gået grundigt efter i sømmene med Science Based Targets (SBT), der er en af de mest anerkendte, videnskabelige metoder til at måle klimaaftrykket.

— Antallet af virksomheder, der går i gang med SBT, stiger voldsomt. Også dem, der har siddet på hænderne i lang tid. Dermed bliver det også mere almindeligt at efterspørge klimadata fra sine kunder og samarbejdspartnere, så hele leverandørkæden vil blive mere transparent i de kommende år, vurderer Anna Fenger Schefte.

Forbrugernes grønne forventninger

Andre faktorer spiller ind på, hvorfor det er så vigtigt at komme i gang med at dokumentere sit klimaaftryk.

Flere undersøgelser viser, at den yngre generation er langt mere værdidrevet, hvad enten det gælder klimakamp, MeToo eller Black Lives Matter-bevægelsen.

— Der er ikke så mange unge, der gider at arbejde et sted, der ikke har ren samvittighed. Og det har man ikke, hvis der ikke er styr på klimaregnskabet. Det bliver et vigtigt parameter for at tiltrække nye talenter til virksomheden, mener Anna Fenger Schefte.

En anden faktor er forbrugernes forventninger. Omkring 70 procent af klodens samlede CO2-udledning kan spores tilbage til vores privat forbrug — og forbrugerne har i stigende grad en forventning om, at virksomhederne hjælper os med at blive mere klimavenlige, siger Anna Fenger Schefte.

— Men det skal være troværdigt, ordentligt og transparent. Det sidste, vi vil acceptere som forbrugere, er greenwashing. Lige nu er der måske ikke mange virksomheder, der er villige til at lave fravalg af for eksempel billig bomuld fra Indien og Kina. Men det bliver de nødt til. Presset vokser, siger Anna Fenger Schefte.

It-branchen bringer håb

På sigt er det muligt, at der kommer en mærkningsordning, så man som forbruger kan se det præcise aftryk for den enkelte vare. En virksomhed som Coop har allerede lavet en app, hvor man kan aflæse klimaaftrykket for sine dagligvarekøb.

— Det viser, at nogle af de store og gamle spillere på markedet er klar til at lave nye, digitale løsninger for at hjælpe forbrugerne på vej, siger Anna Fenger Schefte.

Anna Fenger Schefte har som journalist beskæftiget sig indgående med klima og grøn vækst.

Samme melding kom for et par måneder siden fra eksperterne i SIRI-Kommissionen, som er nedsat af Ingeniørforeningen og har stillet sig selv opgaven at gøre klimakampen digital.

En af anbefalingerne er at bruge miljømærkeordninger til at oplyse om energiforbruget og CO2-udledningen fra streamingkanaler, browsere, digitale services og andre it-produkter, så forbrugerne kan træffe et reelt valg.

Men de digitale løsninger skal også bruges offensivt, lyder det fra kommissionen:

”Digitale teknologier er nødvendige værktøjer til at reducere vores generelle energiforbrug. Vi skal bruge digitale teknologier og kunstig intelligens til at fremme kursen mod en bæredygtig fremtid”.

Et digitalt guldæg

I det hele taget er it-branchen en afgørende katalysator for at få tingene til at ske hurtigere og smartere, mener Anna Fenger Schelde.

— It-selskaberne spiller en nøglerolle for klimaomstillingen. Det er ikke en branche, der kan tillade sig at lade være. Tværtimod skal meget af klimaomstillingen være datadrevet og bygge på smartere løsninger inden for både logistik, landbrug, persontransport og optimering af bygningers energiforbrug, siger Anna Fenger Schefte.

Eksempelvis har Microsoft vedtaget af klimakompensere for alle sine CO2-udledninger tilbage fra virksomhedens start i 1970'erne, og der er i høj grad brug for, at it-branchen viser vejen, understreger hun.

— Klimaomstillingen er et guldæg for de it-virksomheder, der forstår vækstpotentialet og behovet for

it-løsninger, som reducerer CO2-udledningerne. Man er nødt til at have en forståelse af, hvor meget klimaet flytter hele erhvervslivet. Mange af de grønne startups, der vokser nu, er digitalt baseret, siger Anna Fenger Schefte.

Et eksempel er den danske virksomhed Fresh.Land, som leverer nyhøstede grøntsager direkte fra den lokale producent til forbrugernes hoveddør.

Det giver et markant mindre CO2-aftryk, fordi der skæres en masse mellemlid væk i transport, produktion, emballage, opbevaring og spild. Fresh.Land blev stiftet i 2015, men har i dag en millionomsætning og er på vej ud i otte andre europæiske lande.

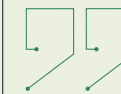
Filosofien har fra starten været at tilbyde markant mere klimavenlige produkter til den voksende gruppe

af forbrugere, der efterlyser det. Ifølge beregninger fra Verdensnaturfonden (WWF) kan det mindske den CO2-udledning, der er forbundet med opbevaring af frugt og grønt med 88 procent.

— Samtidig er der en digital sporbarhed, som gør det let at aflæse klimaaftrykket. Det viser, hvordan digitalisering og klimaomstilling kan spille sammen, siger hun.

Lige nu oplever hun et markant skift i erhvervslivet, der efter at have været dybt fokuseret på at håndtere coronakrisen for alvor er klar til at skrue op for klimaomstillingen.

— Det lange lys er kommet på igen. Og data bliver omdrejningspunktet for at kunne måle på indsatsen, så det er økonomisk rentabelt og samtidig bedst for klimaet. De muligheder skal udnyttes, siger Anna Fenger Schefte. ▀

Det skal være troværdigt, ordentligt og transparent

Guide

Tekst >
Ole Hoff-Lund

Illustration >
Mikkel Henssel

Kom ind i klimakampen

Klimaomstilling bliver et mantra for erhvervslivet de kommende år i takt med, at forbrugere for alvor begynder at efterspørge klimavenlige produkter.

Både som medarbejder og virksomhedsleder er det derfor afgørende at komme i gang med at undersøge virksomhedens nuværende CO₂-udledning og lægge en plan for, hvordan målet om 70% CO₂-reduktion i 2030 kan understøttes.

99%

Andelen af danske virksomheder, der falder ind under betegnelsen små og mellemstore virksomheder (SMV). Det er derfor dem, der for alvor kan gøre en forskel for den grønne omstilling.

Hvorfor gøre det?

Jo længere du venter, jo større er risikoen for, at du bliver overhalet af andre og mere klimavenlige virksomheder. Det at kende CO₂-aftrykket fra et givent produkt bliver et vigtigt parameter for både forbrugere og

samarbejdspartnere fremover – måske endda som en mærkningsordning. For eksempel kræver Novo Nordisk, at deres 6.000 underleverandører skal bruge grøn strøm.

Kend din CO₂-profil

Mange af de dokumentationskrav, der gælder for de allerstørste virksomheder, vil i de kommende år blive udvidet til resten af erhvervslivet. Derfor er det vigtigt, at du kan fremlægge præcise og troværdige data for virksomhedens CO₂-udledninger. Du taber, hvis du bliver stående på perronen.

Klimaprofil tiltrækker talent

Mange medarbejdere efterspørger en grøn profil på deres arbejdsplads. Undersøgelser viser, at 9 ud af 10 i den yngre generation ser klimaansvar som en afgørende værdi. Hvis du vil tiltrække talent, skal du i gang med klimaomstillingen. Det kræver investeringer her og nu, men på sigt giver det bonus.

Mange af landets største virksomheder er langt fremme med klimaomstillingen. Opgaven kan virke tung og uoverskuelig, men klimainsatsen er afgørende for, hvordan din arbejdsplads opfattes af kunder og leverandører – og for klodens fremtid.

Lav et CO₂-regnskab

Regnskabet skal vise det samlede CO₂-aftryk lige fra maden i kantinen til produkternes CO₂-udledning: Udvinning af råmaterialer, indkøb fra underleverandører, fremstillingen af varer og produktets livscyklus (vugge til grav). Betragt CO₂-regnskabet på linje med årsregnskab og momsregnskab. Ressourceeffektivitet giver besparelser.

Hvor ligger de største CO₂-udledninger?

Undersøgelser viser, at omkring 80% af en virksomheds CO₂-udledning kan ligge hos underleverandørerne – altså som et indirekte CO₂-aftryk. Carlsberg har gennemført et omfattende klimaregnskab, der viser, at 86% af det CO₂-aftryk, der er relateret til en øl, bliver udledt uden for bryggeriet – i landbrug, emballageproduktion og transport.

I klimaregnskaber arbejder man med Greenhouse Gas-protokollen (GHG). Den har tre niveauer eller scopes, som dækker hver sit område af en virksomheds klimabelastning. I Scope 1 og 2 ligger blandt andet energiforbrug, og det er her, de fleste virksomheder starter. Scope 3 har typisk det tungeste CO₂-aftryk og er sværest at dokumentere. For en it-virksomhed som Microsoft ligger det største aftryk i Scope 3.

Scope 1

Omfatter de direkte udledninger, som er kontrolleret af virksomheden selv. Det kan være udledning fra egne køretøjer eller fra olie, diesel og gas til produktion og maskiner. Her kigger man på virksomhedens egne energjudgifter til produktionen.

Scope 2

Dækker indirekte udledninger, som kan henføres til indkøbte energikilder som elektricitet eller fjernvarme. Det kan også være indkøbt energi til servere, computere, telefoner, belysning, varme og nedkøling.

Scope 3

Er andre indirekte CO₂-udledninger, som stammer fra underleverandørerne. Det kan være containertransport, udvinning af råstoffer, forretningsrejser, udledningen fra kundernes brug af produkter, varer og services samt bortskaffelse af virksomhedens affald. Kort sagt alle ydelser købt uden for virksomheden.

Grøn omstilling kræver et stærkt ledelsesmandat og en dedikeret organisation, siger Mikkel Palsby.

Når bæredygtighed er en PASSION

Mikkel Palsby har sammen sin kollega Silja Nyboe Andersen været med til at sikre Merkur Andelskasse den eftertragtede B Corp certificering, der placerer banken i selskab med nogle af verdens mest bæredygtige virksomheder.

TEKST

Ole Hoff-Lund

FOTO

Magnus Møller

01001111
10101110
00110001
11101000
11001101
00100011

Mikkel Palsby sender ikke længere vedhæftede filer til sine kolleger i Merkur Andelskasse. I stedet sender han et link til det sted, hvor dokumentet kan findes.

— På den måde sparer vi serverplads og dermed energi. Og det giver et bidrag til vores CO2-regnskab, fortæller Mikkel Palsby.

Som risikoansvarlig i Merkur Andelskasse har han været en af de drivende kræfter i et projekt, der har sikret banken officiel status som Nordens højst ratede virksomhed inden for bæredygtighed.

Kvalitetsstempelen kommer fra den verdensomspændende bevægelse B Corp, der blev stiftet i USA i 2007 og i dag har certificeret omkring 4.000 virksomheder i 77 lande. Og det har været en både lærerig og tidskrævende proces, forklarer Mikkel Palsby.

— Da de bad om at se kvitteringerne for vores økologiske frugtordning, stod det klart, at alle hjørner af vores forretning ville blive gransket minutiøst. Derfor er det selvfølgelig ekstra tilfredsstillende, at vi klarede os så godt i screeningen, siger Mikkel Palsby.

Helt præcist opnåede Merkur Andelskasse en score på 115,4 point ud af 200 point. Adgangskravet er 80 point.

— Det betyder rigtig meget for os både som bank og som arbejdsplads. Bæredygtighed er en passion for

mig, siger Mikkel Palsby, der tidligere har arbejdet 12 år som chefanalytiker i Danske Bank med ansvar for kapital og risikoanalyser.

Frontløbere i finansverdenen

Merkur Andelskasse har i mange år haft en markant grøn profil i finansverdenen, fordi banken kun låner penge ud til bæredygtige formål og socialt ansvarlige virksomheder. Men B Corp måler også på, hvordan en virksomhed behandler sine medarbejdere, om den engagerer sig i det omgivende samfund, og om virksomheden er transparent.

— Vi ville gerne udfordre os selv og se, om vores egen selvforståelse kunne holde til et kritisk 360 graders eftersyn fra en tredjepart, og om vi havde blinde vinkler. Udover glæden ved at kunne dokumentere vores indsats, så giver B Corp os mulighed for at arbejde endnu mere systematisk med bæredygtighed fremover, siger Mikkel Palsby.

Processen afslørede, at Merkur grundlæggende havde godt styr på forretningen, men at der på flere felter manglede nedskrevne vejledninger med klare krav og målsætninger om bæredygtighed. Det blev tilrettet under arbejdet med at indsamle dokumentation til B Corp, så alt nu er registreret og kategoriseret — også frugtkurven.

— Selv om vi har opnået en høj score, har vi sat nogle ret aggressive mål for, hvordan vi kan blive endnu bedre. I første omgang på vores indkøbspolitik og transportpolitik, men det gælder hele vejen rundt forklarer han.

Konkret har hver medarbejder fået en kvote for, hvor meget fossilt brændstof de må forbruge, og kundebesøg foregår som udgangspunkt i elbil eller med offentlig transport.

— Der kan selvfølgelig være situationer, hvor det er vanskeligt at undgå fossil energi, men målet er, at vi skal helt væk fra det. Det er også snart slut med at flyve, siger han.

Gennemsigtige på alle niveauer

På mange måder er pengeinstitutter lettere stillet end produktionsvirksomheder, når det handler om at dokumentere sine processer, fordi de i forvejen er forpligtet til at dokumentere stort set alt i forhold til myndighederne. Alligevel tog det fire måneder for Mikkel Palsby og hans kollega Silja Nyboe Andersen at komme i mål.

— Det handler om at arbejde målbevidst med bæredygtighed på alle niveauer. Derfor er der brug for et stærkt ledelsesmandat og en meget dedikeret organisation, siger Mikkel Palsby.

Foreløbig kan 22 danske virksomheder smykke sig med at være B Corp certificeret, men mange flere er på vej, for udviklingen går kun én vej. Det betyder også, at der er lang kø til at blive certificeret.

— Bæredygtighed er allerede et væsentligt parameter for forbrugerne, og det vil kun vokse, mener Mikkel Palsby, der ser en anden stor styrke ved at være en del af

B Corp familien:

— Vi indgår nu i et netværk af virksomheder på tværs af brancher, og det er blevet en del af vores indkøbspolitik, at vi kigger efter andre B Corp virksomheder, når vi skal vælge nye leverandører. Så det har også en selvforstærkende effekt, siger Mikkel Palsby.

HVAD ER B CORP?

4.000 virksomheder i 77 lande er med i B Corp. Certificeringen baserer sig på 243 spørgsmål i seks kategorier lige fra forretningsmodel og overenskomst til strømforbrug og affaldshåndtering. Alle svar skal dokumenteres. B Corp tilkøber en analytiker, som kan bede om flere oplysninger. B Corp er non-profit, men det koster et gebyr at være med. Læs mere på bcorporation.net

Datacentral i Polen

Det samlede CO2-regnskab afspejler både Merkurs egen forretning og det indirekte aftryk, som kunderne afsætter i kraft af udlån fra banken. Merkur har længe haft bæredygtighedskriterier for, hvad de vil låne penge ud til, men med B Corp var de nødt til at dokumentere, hvad der er grønt og bæredygtigt ved hvert enkelt udlån.

— Mange banker vil generelt have svært ved at score højt på bæredygtighed på grund af deres udlån og de aftryk, som udlånet forårsager, forklarer Mikkel Palsby.

På it-området har Merkur Andelskasse indgået aftaler med virksomheder, der aftager og genbruger forældet it-udstyr. Merkur måler også forbruget på serverne, som for Merkurs vedkommende er placeret hos BEC — og her er der plads til forbedring, forklarer Mikkel Palsby:

— BEC har et stort CO2-aftryk fra sine afdelinger i Polen, hvor en del af deres aktiviteter er placeret, og hvor meget af energien kommer fra kulkraft. Men man kan jo ikke drive en bank uden en datacentral, så vi er nødt til at prøve at påvirke BEC til at ændre adfærd. Det er vi i gang med. ▀

gode råd fra
Mikkel Palsby

MANDAT

Sørg for at få et ordentligt mandat fra ledelsen, så der er afsat ressourcer til projektet, og fra organisationen, så alle medarbejdere bakker op.

TEST

Få en indikation på, hvor virksomheden står, og hvilke dokumenter der skal findes frem ved at tage en B Corp test på bimpactassessment.net

POLITIKKER

Vær forberedt på, at det handler om, hvor bevidst virksomheden arbejder med bæredygtighed. Derfor skal forretningsgange og politikker indeholde klare målsætninger, krav og kontroller, inden I går i gang.

BEDRE SENT END ALDRIG

TEKST
Stine Nysten

Det er godt, at PROSA kaster ind i klimakampen, mener Prosabladets læserpanel. For der **påhviler it-folk en særlig forpligtelse** til at tænke blandt andet strømforbrug og udskiftning af hardware ind i de services, de udvikler eller har ansvaret for ude på arbejdspladserne.

Mikkel Henssel
ILLUSTRATION

TEMA

20 / GULDÆG
24 / GUIDE
26 / PASSION
28 / KLIMAKAMP
30 / LØSNING

Sluk!
Så kort kan det siges. Sluk for skærmen, for videofeedet, når der er Teams-møder og for arbejdsmobilen, når du har fri, lyder nogle af de meget konkrete forslag fra Prosabladets læserpanel, når man efterspørger lavpraktiske løsninger til at reducere strømforbruget.

"Jeg tror, at mange efterhånden — jeg selv inklusive — har arbejdslaptops kørende en hel del mere end godt er (24/7), fordi det tager for lang tid at få liv i alle de applikationer og ting, man har brug for. Og sleep/dvale er tit lidt brutalt for applikationerne. Essensen er, at min laptop er tændt meget mere nu end for 10-15 år siden", skriver én, mens en anden fortæller: "Jeg kigger altid på strømforbrug, når der skal købes nyt hardware og kommer også jævnligt med "stikpiller" til kollegaer, om at huske at slukke deres udstyr, når de ikke anvender det".

Der er hersker i læserpanelet ingen tvivl om, at verden ikke er færdig med at finde på digitale løsninger.

"Mange digitale nyskabelser kan erstatte analoge teknikker, som er meget ressourcekrævende", skriver en.

Men der bør indfinde sig en eftertanke, inden man flytter processer fra eksempelvis papir til skærm, understreger flere paneldeltagerne: "Vi har en overproduktion af it. Det vil sige it, som kan tænkes, bygges og sælges, men som ret beset ikke bringer værdi til den enkelte eller samfundet", bemærker en, mens en anden skriver: "Jeg hidser mig op over kryptovalutaer, der rider på en bølge af grådighed og kræver meget store ressourcer, der ikke bruges til reel værdiskabelse. Og delingen af søde missekatte og grov porno i milliardvis".

Heldigvis er it — som flere påpeger — en del af løsningen: "Jeg håber, at it kan skabe flere permanente hjemmearbejdspladser og dermed spare brændstof til pendling. Og it kan være med til optimere og minimere forbruget af el og varme i boliger og andre bygninger. It bruger selvfølgelig strøm i sig selv, og derfor skal der stilles krav til hardwarens strømforbrug, eventuelt

Prosabladets læserpanel

Prosabladets læserpanel er et forum for erfaringsdeling om aktuelle emner. Læserpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Panelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet. Tilmeld dig panelet og få dine meninger hørt på brugerpanel@prosa.dk

gennem afgifter, ligesom der gøres til biler", skriver en, mens en anden understreger: "Når man vil have alting over på el, så tænk også rigtig godt over, at det — efter brug — har en megastor belastning på samfundet — og ISÆR batterier".

Vigtig dagsorden

Derfor finder langt de fleste i læserpanelet det naturligt, at PROSA engagerer sig i den grønne dagsorden. "Klimapolitikken er en del af alle aspekter af vores samfund. Derfor giver det også mening at fokusere på grøn it — også for PROSA", lyder en kommentar, mens en anden siger: "Der er rigtig godt. Der kan være store klimamæssige besparelser i it".

Faktisk tilkendegiver flere, at "Det er på tide", "Det er super" og "Og bedre sent end aldrig." Men der er også skeptiske stemmer.

"Det er lidt poppet. Det er jo ikke it-folkenes ansvar, men et samfundsspørgsmål. Men vi bør indtage en rådgivende rolle", noterer en af paneldeltagerne.

Langt de fleste af dem, der har deltaget i læserpanelet, synes da også, at der påhviler it-folk en særlig forpligtelse til at tænke blandt andet strømforbrug og udskiftning af hardware ind i de services, de udvikler eller har ansvaret for ude på arbejdspladserne. Flere deltagere fortæller, at hardware på deres arbejdsplads genanvendes, ligesom der anvendes strøm sparende tiltag fra solceller til LED-pærer.

En deltager har gjort følgende observation: "Jeg mener, at Nordeas datacenter ved Knippelsbro bruger havvand til at køle med, hvilket synligt holder havnen fri for is og sparer drikkevand. Med den infrastruktur, vi

Der skal mærkningsordninger på banen

— Deltager i læserpanelet

Der kan være store klimamæssige besparelser i it

— Deltager i læserpanelet

har, kunne man jo godt forestille sig et fjernvarmeanlæg kombineret med et datacenter eller lignende".

Lovgivning nødvendig

Og skal det for alvor batte i det store klimaregnskab, skal det træffes nogle beslutninger på allerhøjeste niveau. Det skal ikke overlades til den enkelte it-mand, arbejdsplads eller fagforening. "Grøn it er selvfølgelig et tema, PROSA skal beskæftige sig med, men det bør være staten eller EU, der sætter krav til hardwareindustrien, datacentre og så videre", påpeger en af deltagerne. Heldigvis har læserpanelet mange idéer og input til beslutningstagerne.

"Jeg mener, der skal mærkningsordninger på banen. En ingrediensliste om man vil, så det er muligt at se, hvor meget plastik, epoxy, guld, bly og så videre der er i hver komponent, og hvor meget energi der bliver brugt til at producere hver komponent, samt hvordan den energi er produceret", skriver en.

En anden foreslår, at der bliver indført tvungen sammenlignelig energimærkning af cloud-løsninger, mens en tredje ser store perspektiver i "at få bedre mulighed for at slukke for de dele af computeren, man ikke bruger, eksempelvis ved at bruge lavenergi-protokoller som BTLE, der forlænger batterilevetiden markant".

Derudover skal der, som en deltager formulerer det, "stilles større krav til producenterne om understøttelse af hele livscyklusen af deres produkter inklusive afskaffelse samt open sourcing af End Life hardware", mens en anden kort og godt har noteret: "Drop blockchain. Konsolider load på mainframes".

Få indflydelse på Grøn it

Ønsker du at involvere dig i PROSAs arbejde for grøn it, er der nedsat en åben arbejdsgruppe. Skriv til Amanda Christiansen ach@prosa.dk, hvis du vil være med eller har tips og idéer til, hvordan it kan gøres grønnere.

VÆR EN DEL AF LØSNINGEN

TEKST
Stine Nysten

En offensiv grøn omstilling af it-sektoren er et kardinalpunkt for PROSA, siger Amanda Christiansen, der er forbundssekretær i PROSA. For er man ikke en del af løsningen, er man **en del af problemet**.

Det har haft store omkostninger for klimaet, at verden er blevet digital. – Vi er simpelthen nødt til at tage klimaudfordringerne alvorligt, for it er en del af problematikken, siger Amanda Christiansen, der er forbundssekretær i PROSA.

Et af hendes ansvarsområder er at stå i spidsen for PROSAs arbejde for at udbrede tanken om grøn it, der betyder, at it skal være med til at løse de klimaudfordringer, som it i øjeblikket medfører.

– It kan accelerere vores viden og tilbyde optimeringsmuligheder, der gør, at vi kan opnå bedre bæredygtighed. Grøn it er et fokus i PROSAs arbejdsplan, fordi det er nødvendigt at gøre både produktionen, brugen og bortskaffelsen af it mere bæredygtig, siger Amanda Christiansen.

Det skarpe fokus på grøn it-omstilling betyder eksempelvis, at PROSA har iværksat et samarbejde med græsrodsbevægelsen Right to Repair, der blandt andet arbejder for at få indført europæisk lovgivning om retten til at reparere it-udstyr. Men PROSAs eget arbejde vil

$5n \text{ qubits} = 1 \text{ bits} = 2n \text{ b}$
 $1 \text{ qubits} = 2$
 $ts = 2n \text{ bits}$
 $2n \text{ bits} n \text{ qu}$

først og fremmest handle om at kunne anvise konkrete løsninger her og nu.

– Det er vigtigt for os at have en praktisk tilgang. Alle ved, hvor grelt det står til med klimaudfordringerne, og vi har ikke brug for flere dommedagsprofetier. Vi har brug for at vide, hvad vi kan gøre, siger Amanda Christiansen.

Derfor satser PROSA på at lave arrangementer og guides til, hvordan man kan blive mere bæredygtig. Amanda Christiansen har selv skiftet til søgemaskinen Ecosia, da hun blev opmærksom på, at Ecosia donerer 80 procent af deres fortjeneste til at plante træer for at reducere klimaaftrykket.

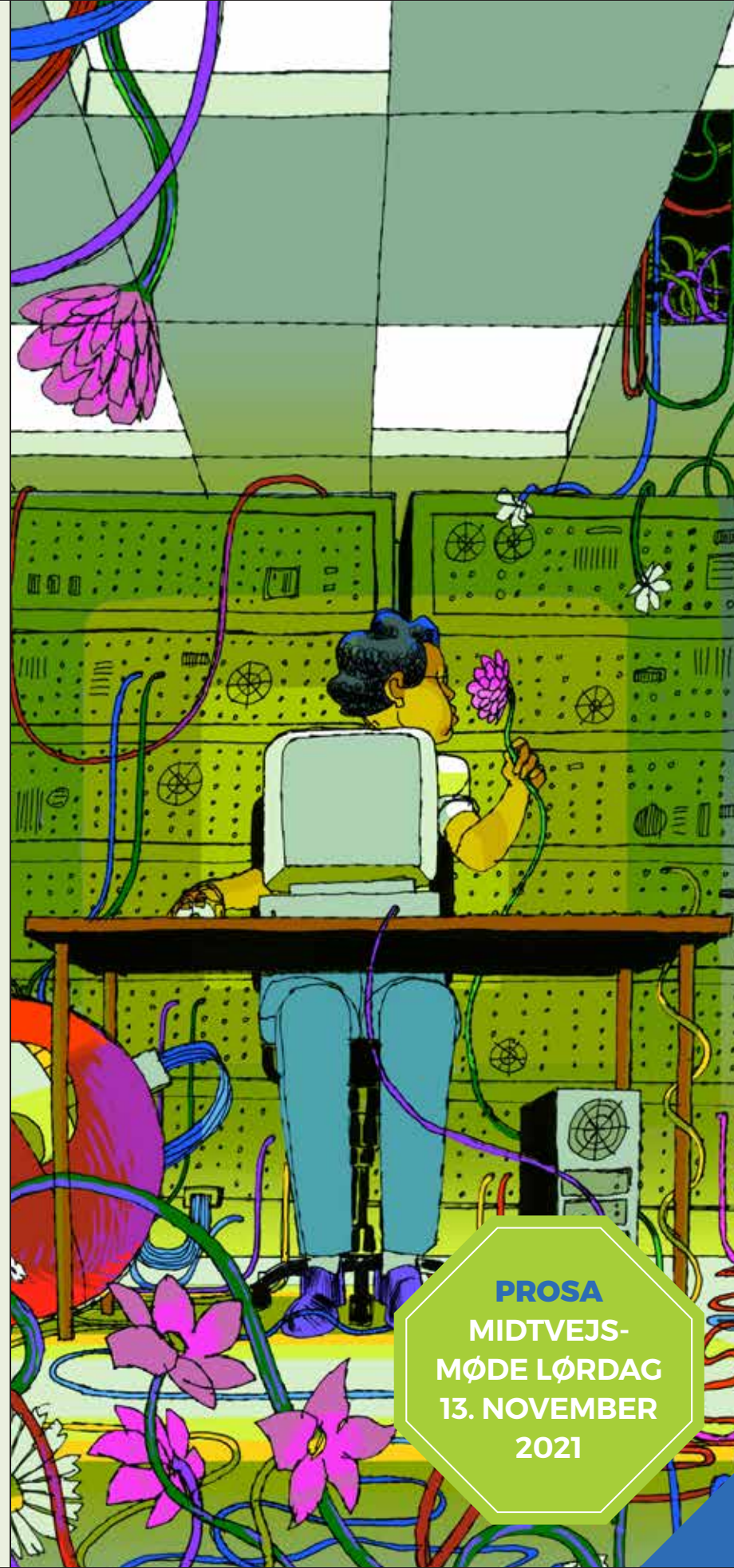
– Og så har PROSA naturligvis fokus på at feje foran egen dør. Vi vil finde ud af, hvordan PROSAs miljøaftryk er på nuværende tidspunkt, og hvordan vi kan forbedre det, siger hun.

Grøn it er også omdrejningspunktet, når PROSAs store medlemsarrangement Green_IT afholdes til november, hvor alle it-professionelle, der har lyst til at engagere sig i den grønne it-omstilling, opfordres til at deltage.

Fagforeningsopgave

Den grønne omstilling er helt inde for skiven af, hvad en fagforening skal beskæftige sig med i 2021, mener Amanda Christiansen. For klimaforandringer skaber i højere og højere grad social ulighed og udfordrer fremtidens arbejdsmarked. Hun understreger dog, at PROSA på ingen måde er ude i et korstog, der handler om at påvirke folks private holdninger til emnet:

– Men uanset om man tror på klimaforandringerne eller ej, kan vi vist alle blive enige om, at det er godt at forbedre måden, vi producerer, bruger og bortskaffer på. Det er positivt at sørge for ordentlige forhold for både forbrugere, arbejdere og naturen, og det er vores fokus. Det er det, vi arbejder for. ■

PROSA
MIDTVEJS-
MØDE LØRDAG
13. NOVEMBER
2021

HJÆLP OS MED AT GØRE it-faget grønnere

PROSA inviterer alle gode kræfter til klimakonferencen **Green_IT lørdag den 13. november**, hvor vi sammen bidrager til at finde løsninger på klimakrisen.

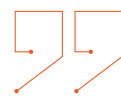
- > Hvordan kan it-faget trækkes i en mere bæredygtig retning?
- > Hvad kan PROSA gøre for at påvirke it-branchen?
- > Hvordan kan din arbejdsplads bidrage til at nedbringe CO₂-udledningen?

Glæd dig til en dag med debat, foredrag og workshops. Vi er i fuld gang med at sammensætte et inspirerende program – men sæt kryds i kalenderen allerede nu.

Konferencen finder sted på Zleep Hotel, Carl Gustavs Gade 1, 2630 Høje Taastrup.

Læs mere på prosa.dk/kurser

PROSA
Forbundet af It-professionelle

I it-faget er det vigtigste produktionsapparat medarbejdernes kompetencer

— Michael Tøttrup, leder af PROSAs udviklingsafdeling

DRASTISK FALD I IT-FOLKS EFTERUDDANNELSE

Andelen af it-professionelle, der ikke har fået så meget som én dags **arbejdsgiverbetalt efteruddannelse**, er steget med mere end 10 procent i forhold til sidste år, viser årets lønstatistik.

Langt færre chefer har investeret i deres it-ansattes kompetencer i forhold til tidligere år. Seks ud af ti it-professionelle fik sidste år ikke så meget som en eneste dag fri fra de daglige arbejdsopgaver, så de i stedet kunne pudse deres færdigheder af og blive endnu bedre til deres job.

Det viser tal fra PROSAs lønstatistik, der udover spørgsmål om løn hvert år også tager temperaturen på efteruddannelse blandt de it-professionelle.

I en årrække har andelen af it-folk, der i løbet af et år fik 0 arbejdsgiverbetalt efteruddannelsesdage, ligget på omkring 50 procent. Men sidste år eksploderede den andel altså til over 60 procent.

Samtidig er andelen af it-professionelle, der i år har fået mellem 1 og 5 dages efteruddannelse, faldet til under 28 procent fra at have ligget stabilt på omkring en tredjedel. Også andelen, der har fået mellem seks og ti dage til efteruddannelse, er faldet. Den andel har i flere år ligget på omkring 10 procent, men faldt i 2020 til under 8 procent.

— Da der er tale om så markante ændringer fra det ene år til det andet, er den logiske forklaring, at efteruddannelsesaktiviteterne har været ramt hårdt af corona. Tiden har ikke været til at tage dage ud af kalenderen til

efteruddannelse, siger lederen af PROSAs udviklingsafdeling, Michael Tøttrup, der har efteruddannelse som et af sine arbejdsområder.

Han medgiver, at en del efteruddannelses tilbud blev lukket ned i en periode, mens andre blev omlagt til digitale forløb. Men uanset årsagen er det et kæmpe problem, at arbejdsgiverne ikke løbende opkvalificerer deres it-ansatte.

— I it-faget er det vigtigste produktionsapparat medarbejdernes kompetencer. Hvis de ikke bliver vedligeholdt og udviklet, vil produktiviteten uvægerligt falde, siger Michael Tøttrup.

Tag initiativ

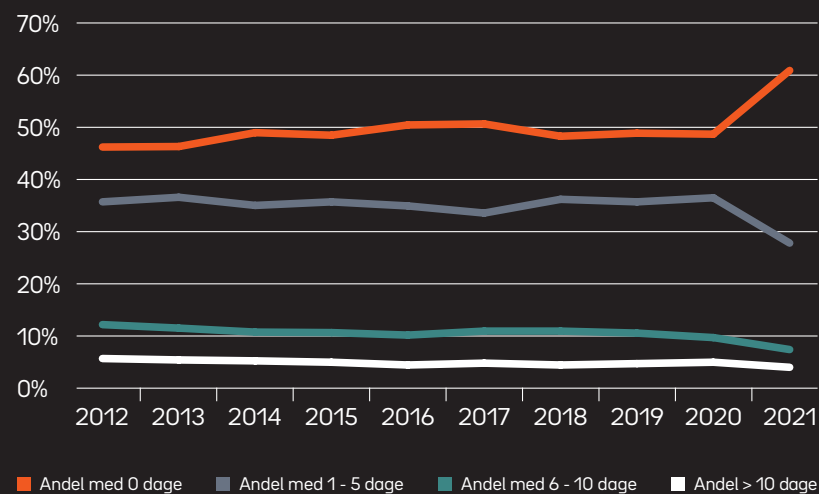
Man har selvfølgelig som ansat også et ansvar for at spille sig selv ind på efteruddannelsesbanen.

— Vi har lavet en undersøgelse, der viste, at de it-professionelle, der siger, at de mangler efteruddannelse, samtidig oplyser, at de ikke har spurgt. Det er derfor vigtigt, at medlemmerne selv italesætter behovet, siger Michael Tøttrup og fortsætter:

— Fortæl til din leder, at du gerne vil opkvalificeres, og sæt gerne nogle ord på, hvad du synes, du mangler, og hvordan de kompetencer kan bidrage til at udvikle virksomheden og dens service eller produkter. Tag også gerne fat i PROSAs

UDVIKLING I IT-FOLKS EFTERUDDANNELSE

Illustrationen viser, hvor mange it-folk der har fået arbejdsgiverbetalt efteruddannelse i de seneste 10 år, samt hvor mange dage de har fået.

13.900

Så mange danskere kom i arbejde fra april til maj, så ledigheden er på 115.300. Det svarer til en arbejdsløshedsprocent på 4,0. Maj måned kan således bryste sig af det største månedlige fald i ledigheden, siden Danmarks Statistik begyndte at opgøre tallene med den nuværende metode i 2007.

Tekst >
Stine Nysten

karrierevejledning og få noget sparring på, hvordan du konkret kan gribe det an.

Men arbejdsgiverne burde efterhånden have indset, at det er fornuftigt løbende at ofre både tid og penge på medarbejdernes efteruddannelse.

— Konkurrencen i it-branchen er hård, og dens vigtigste konkurrenceparametre er medarbejdernes kompetencer. Vi hører samtidig jævnligt om virksomheder, der siger, at de mangler folk og derfor gerne vil rekruttere fra udlandet. Men her er svaret jo, at der ikke mangler folk. Der mangler nogle konkrete kompetencer. Her er det jo oplagt at udvikle de kompetencer, medarbejderne allerede har, siger Michael Tøttrup.

Stadig nysgerrig

Lønstatistikken viser interessant nok, at den tid, som medlemmerne selv har brugt på at lære nyt og udvikle deres kompetencer i 2020, ligger på præcis samme niveau som tidligere år, selvom de arbejdsgiverbetalte efteruddannelsesdage altså er faldet drastisk. It-folkene bruger således fortsat deres fritid til at dygtiggøre sig.

— Medlemmerne er uanset corona-krise nysgerrige og videbegærlige i forhold til deres fag og dets udvikling — så det følger de upåagtet med i, siger Michael Tøttrup. ▀

BRUG PROSAs KARRIERERÅDGIVNING

Kunne du godt tænke dig efteruddannelse, men har brug for hjælp til at gribe processen an, kan du altid kontakte PROSA for at få sparring og gode råd angående efteruddannelse. Kontakt PROSAs karriererådgivere på karriere@prosa.dk

VI ØNSKER OS HJEMMEARBEJDSDAGE

6 ud af 10 ønsker at fortsætte med at **arbejde hjemme to til tre dage** om ugen - også når coronakrisen er helt overstået, viser en undersøgelse fra Dansk Magisterforening.

Der er sket en stille revolution på arbejdsmarkedet det seneste år.

Det, der for mange i begyndelsen af nedlukningen af samfundet følte om et åg — nemlig det at arbejde hjemmefra — har nu vist sig at have en række fordele.

I hvert fald svarer 58 procent af flere end 6.400 medlemmer af Dansk Magisterforening, der har deltaget i en undersøgelse om hjemmekontorets fremtid, at de fremover ønsker at arbejde hjemmefra to til tre dage om ugen.

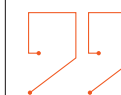
Kun 3 procent af deltagerne ønsker at arbejde hjemme hele ugen, mens 10 procent slet ikke ønsker sig hjemmearbejdsdage. Ikke overraskende er det dem, der har oplevet, at balancen mellem arbejdsliv og privatliv er blevet bedre end normalt under coronakrisen, som er mest interesserede i at få lov til at arbejde hjemmefra.

Tallene afslører også, at det først og fremmest er personer over 30 år, der ønsker flere dage på hjemmekontoret, hvor det derimod ikke er så tiltrækkende for unge mellem 24 og 30 år.

— Jeg håber, at arbejdsgiverne tør kigge på arbejdsdage og åbne for at eksperimentere med hjemmearbejde og fleksibilitet, siger Camilla Gregersen, formand for DM, til Politiken.

Arbejdsmarkedsforsker og professor på Roskilde Universitet Bent Greve mener, at arbejdsgiverne bør tage ønsket om hjemmearbejde alvorligt. Han understreger dog, at den bedste løsning er at tilpasse behovet efter arbejdspladser, afdelinger og den enkelte, da én løsning ikke passer alle.

— Hvis medarbejdere bliver hørt og inddraget i planlægningen af arbejdsformen og det kollegiale fællesskab, om man så ønsker mere fleksibilitet eller fast fremmøde på arbejdspladsen, så vil de fleste være villige til at lægge ekstra arbejdstimer, når der er brug for det. Så det er bestemt noget, arbejdsgiveren vil få gavn af, siger han til Politiken. ▀

Fleksibilitet vil gavne produktiviteten, arbejdsglæden og forbedre arbejdslivet

— Camilla Gregersen, formand, DM

Backspace

Redaktionen dykker ned i gamle udgaver af Prosabladet på jagt efter nedslag, der siger noget om it-fagets utrolige udvikling.

Tekst >
Stine Nysten

Duk jer ikke - duk op!

< 1992 >

"Mordet på Henrik Christensen er et vendepunkt i det politiske klima i Danmark, der indtil nu ikke i overvældende grad har været præget af vold og i hvert fald ikke af mord som politisk dialogform. Mod denne form for terror er der kun ét svar muligt, nemlig at rejse sig og ikke lade sig kue til tavshed og selvcensur", skriver Niels Frölich i Prosabladet 4/1992.

Opfordringen står ved siden af en stor reportage fra en mindedemonstration for 29-årige Henrik Christensen, der døde, da en bombe eksploderede om formiddagen 16. marts 1992 på kontoret hos Internationale Socialister i Søllerødgade 33 på Nørrebro i København.

Bombeekspert fra Scotland Yard hjalp med at analysere sprængningen, men efterforskningen kunne ikke nå frem til en detaljeret konklusion om bomben, kun at der var tale om et trotyllignende sprængstof. Politiets teori er, at der var tale om et politisk attentat.

Prosabladets reportage fra demonstrationen 21. marts er skrevet af Michael

Neumann, der deltog sammen med mange tusinde andre. "Blågårds Plads blev pludselig trang, da de mange mennesker masede på for at komme til. Der blev puffet og skubbet, men stilheden

blev brat, da man fra scenen annoncerede, at Henriks far ville holde en tale", skriver han og fortæller læserne, at talen handlede "om demokratiet, som vold og død ikke må sætte over styr". ▀

FOTO: LARS KRABBEJYLL/ANOS-POSTEN/INTZAU SCANPIX

< 2021 >

Hvem der stod bag bomben i Søllerødgade er fortsat ikke opklaret, blandt andet fordi der under brandslukningsarbejdet blev ødelagt mange spor.

Men i april 2013 genåbnede politiet den henlagte sag, efter Ekstra Bladet havde bragt en række artikler, hvor en navngiven tidligere svensk nynazist fortalte, at han havde fået at vide, hvem

der begik drabet. Man kommer dog ikke nærmere en opklaring.

I 2019 dykkede DR-podcasten "Bomben i Søllerødgade" ned i sagen. Det er journalisten Regine Frederiksen, der står bag podcastens 5 afsnit. Hun var to år gammel, da bomben dræbte Henrik Christensen, og kender ham derfor ikke personligt. Men som hun siger i introen til

podcasten: "Jeg er vokset op i et venstreorienteret miljø, hvor bomben og Henriks død stadig er et åbent sår".

Hun har derfor sat sig for at forsøge at finde svar på mange af de uforløste spørgsmål, for som hun spørger sig selv: "Har jeg fået den rigtige historie?"

Du kan finde podcasten "Bomben i Søllerødgade" på DR Lyd. ▀

BØGER MED RABAT TIL PROSA-MEDLEMMER

SPAR
30%

Professional Scrum Development with Azure DevOps

Author: Richard Hundhausen
ISBN 9780136789239

For everyone who works with or relies on Scrum, including developers, designers, architects, testers, business analysts, Product Owners, Scrum Masters, managers, and other stakeholders. Focuses primarily on using Scrum for software products, but can support development of adaptive solutions for any complex problem performance Professional Scrum Team.

Vejl pris 348,-

PROSApris 244,-

Design Patterns for Cloud Native Applications

Authors: Kasun Indrasiri, Sriskandarajah Suhothayan
ISBN 9781492090717

With the immense cost savings and scalability the cloud provides, the rationale for building cloud native applications is no longer in question. The real issue is how. With this practical guide, developers will learn about the most commonly used design patterns for building cloud native applications using APIs, data, events, and streams in both greenfield and brownfield development.

Vejl pris 557,-

PROSApris 390,-

Hands-On Data Visualization

Authors: Jack Dougherty, Ilya Ilyankou
ISBN 9781492086000

Tell your story and show it with data, using free and easy-to-learn tools on the web. This introductory book teaches you how to design interactive charts and customized maps for your website, beginning with simple drag-and-drop tools such as Google Sheets, Datarapper, and Tableau Public. You'll also gradually learn how to edit open source code templates like Chart.js, Highcharts, and Leaflet on GitHub.

Vejl pris 557,-

PROSApris 390,-

Data Science on AWS

Authors: Chris Fregly, Antje Barth
ISBN 9781492079392

With this practical book, AI and machine learning practitioners will learn how to successfully build and deploy data science projects on Amazon Web Services. The Amazon AI and machine learning stack unifies data science, data engineering, and application development to help level up your skills. This guide shows you how to build and run pipelines in the cloud, then integrate the results into applications in minutes instead of days. Throughout the book, authors Chris Fregly and Antje Barth demonstrate how to reduce cost and improve performance.

Vejl pris 649,-

PROSApris 454,-

Cloud Native Go

Author: Matthew A. Titmus
ISBN 9781492076339

What do Docker, Kubernetes, and Prometheus have in common? All of these cloud native technologies are written in the Go programming language. This practical book shows you how to use Go's strengths to develop cloud native services that are scalable and resilient, even in an unpredictable environment. You'll explore the composition and construction of these applications, from lower-level features of Go to mid-level design patterns to high-level architectural considerations.

Vejl pris 557,-

PROSApris 390,-

FACTUM BOOKS

Få 20 % rabat hos FACTUM BOOKS

– følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk og få rabat på bøgerne.

Halmstadgade 6 · 8200 Aarhus N · Tlf. 89 37 35 95
info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

FÅ ØKONOMISK TRYGHED MED MIN A-KASSES LØNSIKRING

Det er ikke sjovt at miste jobbet og samtidig miste en stor del af sin indtægt. For langt de fleste kræver det store forandringer og mange fravalg at skulle leve udelukkende af dagpenge.

Som medlem af Min A-kasse kan du tegne en ekstra forsikring, så du bevarer en indkomst, der bedre svarer til det, du har været vant til.

Det er via et samarbejde med Alka, at Min A-kasse kan tilbyde sine medlemmer en attraktiv lønsikring. Du kan få dækket op til tre ledighedsperioder, altså i alt 36 måneder, hvis du vælger en fuld dækning. Prisen sætter du selv, alt efter hvor meget du ønsker at få udbetalt.

Interesseret?
Så læs mere på
[min-a-kasse.dk/
medlemstilbud/
loenforsikring](http://min-a-kasse.dk/medlemstilbud/loenforsikring)

min A-kasse
REGION PROSA

AKTIVITETER / KURSER / FOREDRAG

Har du spørgsmål eller idéer til emner, så skriv til kursus@prosa.dk

PROSA/Offentlig afholder ordinær generalforsamling

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest onsdag 29. september 2021. Program og dagsorden publiceres på hjemmesiden senest fredag 8. oktober 2021. Henvendelse angående generalforsamlingen kan ske til: forbundssekretær Morten Rønne, mbr@prosa.dk, tlf. 27 10 78 86.

Med venlig hilsen
PROSA/Offentligs bestyrelse

Dato: Lørdag 30. oktober 2021
Sted: Annonceres på prosa.dk/kurser

PROSA/ØST afholder ordinær generalforsamling

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest fredag d. 24. september 2021. Program og dagsorden publiceres på hjemmesiden senest fredag 8. oktober 2021. Henvendelse angående generalforsamlingen kan ske til: forbundssekretær Bjørn Vitoft, bvi@prosa.dk, tlf. 53 57 01 56 eller faglig konsulent Bjarke Friborg, bfr@prosa.dk, tlf. 27 78 54 34.

Med venlig hilsen
PROSA/ØSTs bestyrelse

Dato: Lørdag 30. oktober 2021
Sted: Annonceres på prosa.dk/kurser

UML Niveau 1 – introduktion

Få en introduktion til det objekt orienterede modelleringsprog UML

UML er et standardiseret modellerings-sprog, som er under neutral kontrol af Object Management Group, der er internationalt accepteret af it-industrien.

Ved at benytte UML under systemudvikling adresserer du kommunikationsproblemet effektivt og sikrer dig, at det rigtige produkt bliver udviklet. UML (samt ArchiMate og BPMN) anbefales af Digitaliseringsstyrelsen som et anerkendt værktøj til kommunikation og dokumentation af it-projekter.

En af de store problemstillinger med udvikling af it-løsninger er, at dem der skal lave løsningen ikke taler samme sprog som kunder og brugere. Derfor er der en betragtelig risiko for, at der opstår misforståelser fra kunden formulerer sine krav til den løsning som bliver udarbejdet. Unified Modeling language (UML) tilbyder et konsistent begrebsapparat igennem hele processen, fra forundersøgelse over udvikling af løsningen til installation og undervisning af slutbrugere.

Underviser

Flemming Hansen har mere end 25 års erfaring med undervisning og rådgivning inden for it og forretningsudvikling. Flemming har anvendt UML på en lang række projekter både i Danmark og i udlandet og har ydet rådgivning i bl.a. UML indenfor systemdesign og udvikling. Han er certificeret it-arkitekt på såvel Foundation som Practitioner niveau.

Dato: Torsdag 26. august kl. 17.00-21.00
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

GRØN IT: Genbrug og reparation

PROSA UNG præsenterer:

Vi ønsker en fremtid, hvor hardware og software kan være en allieret i kampen mod forurening, klimaforandringer og dårlige arbejdsvilkår. Med den stigende produktion og forbrug af teknologiske produkter, kombineret med kortere levetider, ser det desværre ud til at gå i den gale retning. På denne to-timers workshop får du:

- > Baggrund for at forstå miljø- og klimaaftryk for hardwareproduktion
- > Viden om, hvordan der arbejdes for at forbedre vilkår for genbrug og reparation
- > Idéer til hvad du kan gøre, og hvordan PROSAs medlemmer kan være med til at skabe en ny retning.

Oplægsholder

Benjamin Balder Bach er softwareudvikler og PROSA-medlem. I 2010 var han medstifter af FAIR i Danmark, som arbejder for at genbruge it-udstyr fra virksomheder i Danmark og Norge, hvor sammenlagt over 13.000 computere er genbrugt. Som softwareudvikler arbejder han især med Linux og Python og er aktiv i det danske Django-miljø.

PROSA UNG, udvalget for unge under 35, præsenterer her det første af tre oplæg med fokus på grøn it, så hold øje med kalenderen.

Dato: Onsdag 1. september kl. 17.30-18.30
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

Bliv skarp på dine brugere

At skabe et succesfuldt produkt er et spørgsmål om at skabe noget, der matcher dine brugeres behov. Det er essentielt at vide, hvem brugerne til dit produkt er, og ikke mindst hvad deres behov er. Alligevel er mange organisationer og projekter ikke skarpe på, hvem brugerne er.

Det skyldes ofte, at eksisterende målgruppebeskrivelser ikke er tiltænkt produktudvikling. De tjener andre formål i organisationen, men er utilstrækkelige for dig som produktudvikler. På dette webinar får du forståelse for, hvorfor kendskabet til dine brugere er essentielt for vellykket produktudvikling. Du bliver inspireret til at kaste dig ud i at beskrive dine brugere på en enkel og brugbar måde. Og du bliver bevidst om, hvordan beskrivelser ikke kun omhandler din hverdag, men også hvordan de hænger sammen med virksomhedens andre måder at segmentere på.

Underviser

Kresten Banke er en passioneret produktudvikler med mere end 10 års erfaring inden for digital produktudvikling, product management og UX. Med en baggrund som ansvarlig for DBA's C2C-produkt og UX team har han stor erfaring med skabelse af succesfulde digitale løsninger. Kresten arbejder datadrevet og forener kvantitative indsigter fra tal og data med kvalitative indsigter fra mødet med brugerne.

Dato: Onsdag 18. august kl. 19.00-20.00
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

User Story Mapping

Få en hands on-introduktion til User Story Mapping, så du selv kan tage teknikken i brug. Det er en effektiv metode, som sikrer, at alle involverede har samme forståelse og sammen er i stand til at planlægge og prioritere. Du kan med fordel anvende metoden i forbindelse med behovsafklaring, planlægning og som middel til at facilitere en meningsfuld dialog mellem alle deltagerne i et agilt projekt. På aftenens workshop gennemgår vi teknikken, dens forskellige anvendelser og prøver den af i praksis.

User Story Mapping er en dynamisk workshop, som lader dig involvere dit udviklingsteam, så I kan skabe overblik over selv store, komplekse udviklingsprojekter. Gennem processen finder I ud af, hvad prioriteterne skal være i jeres backlog og den mest hensigtsmæssige plan for projektet. Når du behersker User Story Mapping, har du et værktøj til at skabe overblik.

Underviser

Bent Jensen er Agile leadership coach and SAFe® Program Consultant (SPC) og en pioner inden for agile metoder og har ledet agile teams siden 2000. Er partner i konsulentvirksomheden BestBrains.

Dato: Tirsdag 7. september kl. 17.00-20.00
Sted: PROSA, Søren Frichs Vej 38M, 8260 Åbyhøj

Dato: Tirsdag 14. september kl. 17.00-20.00
Sted: PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

Kalender september 2021

Dato/Tid	By	Emne
01/09 kl. 17.00	Online	Grøn it: Genbrug og reparation
02/09 kl. 17.00	Online	UML Niveau 2 – videregående af UML niveau 1
02/09 kl. 17.00	Aarhus	Ubiquiti og AirMax – bliv trådløs internetudbyder (WISP)
06/09 kl. 17.00	Online	It-kriminalitet – hvem er de gode og hvem er de onde?
07/09 kl. 17.00	Aarhus	User Story Mapping
08/09 kl. 17.00	Online	Lær at beskrive dine brugere, som de i virkeligheden er
09/09 kl. 17.00	København	Giv feedback, så du bliver hørt
09/09 kl. 17.00	Online	UML Niveau 3 – overbygning af UML niveau 2
13/09 kl. 17.00	Online	Grøn it: Det klimabelastende internet
13/09 kl. 17.00	Online	Sådan skabes bæredygtig optimering ved af hjælp de nyeste it-løsninger/teknologier
14/09 kl. 17.00	København	User Story Mapping
15/09 kl. 17.00	Online	Introduktion til Adobe XD
21/09 kl. 17.00	Online	Kunst, kode og kunstig intelligens
22/09 kl. 17.00	Online	PowerShell mod Microsoft Azure og Azure AD
23/09 kl. 17.00	København	Uddannelse, Ledighed og Kompetence udvalgsmøde
23/09 kl. 17.00	Online	Brugervenlighed på nettet – gode grænseflader
25/09 kl. 10.00	Aarhus	Generalforsamling for PROSA/VEST
27/09 kl. 17.00	Online	Grøn it: Hvordan designer du mere bæredygtigt?
28/09 kl. 17.00	Online	Social medie-strategi for begyndere og let-øvede
30/09 kl. 17.00	Online	Byg en serverbaseret applikation med MVC og C#
30/09 kl. 19.00	Valby	Champagnesmagning - Kun for studerende

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger
Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte.

Niels Bertelsen
Formand
Direkte: 33 36 41 11
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand
Direkte: 33 36 41 34
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hlj@prosa.dk

Morten Rønne
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 21
Mobil: 27 10 78 86
E-mail: mbr@prosa.dk

PROSA
Forbundet af It-professionelle

Amanda Christiansen
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 27
Mobil: 20 96 84 97
E-mail: ach@prosa.dk

Henrik Jacobsen
Forbundssekretær
Direkte: 87 30 14 10
Mobil: 22 88 72 62
E-mail: hja@prosa.dk

Bjørn Vitoft
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 14
Mobil: 53 57 01 56
E-mail: bvi@prosa.dk

København – Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15
mandag dog kl. 10-15 Tlf.: 33 36 41 41

Aarhus
Søren Frichs Vej 38 K th,
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 9.30-15

Odense
Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

Curt Kjærsgaard Raavig
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 22
Mobil: 25 22 16 33
E-mail: ckr@prosa.dk

PROSA/DXC
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS
Retortvej 8, 2500 Valby.
Tlf.: 29 23 53 96

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD
Overgade 54, 5000 Odense C.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST
Søren Frichs Vej 38 K th., 8230 Åbyhøj.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

E-mail:
medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Afkodet

Tekst >
Ole Hoff-Lund

2

Jeg har altid kæmpet mest med Visual Basic, da man hurtigt kan komme til at skrive dårlig kode i det sprog.

1

Mit første sprog var Visual Basic, som jeg lærte da jeg var 12 år. Der var noget magisk ved at kunne udvikle små apps i løbet af ingen tid.

3

Jeg vender altid tilbage til C#, fordi det er det sprog, som jeg føler mig mest hjemme i.

```
contin  
(qF1$  
nd(100*sum(qF1$  
m_text(aes(labe  
hjust =  
positi  
lip())
```


6

Til begyndere vil jeg anbefale Python, fordi det er relativt nemt at komme i gang med, og så er der masser af dokumentation og hjælp på nettet.

Jeg elsker F#, fordi det er et funktionsorienteret sprog, som tvinger mig til at tænke på en anden måde, end jeg er vant til fra C#.

5

Jeg hader Javascript, fordi jeg tit føler, at det har sit eget liv.

Simon Svensson har en bachelor i datalogi fra Københavns Universitet og arbejder som it-arkitekt hos Danmarks Statistik.

4